

รายงาน “สถานการณ์โทษประหารชีวิต และการประหารชีวิตในปี 2559”

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล

Report: Death Sentences and Executions in 2016, Amnesty International

AMNESTY
INTERNATIONAL
THAILAND

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเป็นขบวนการระดับโลกที่มีสมาชิกกว่าเจ็ดล้านคน รณรงค์เพื่อสิทธิมนุษยชนของทุกคนทั่วโลก

วิสัยทัศน์ของเราคือทุกคนได้รับสิทธิทุกประการตามที่กำหนดไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศอื่นๆ

เราเป็นหน่วยงานอิสระไม่ขึ้นกับรัฐบาล อุดมการณ์ทางการเมือง ไม่มีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจหรือศาสนา และได้รับการสนับสนุนจากคำสมาชิกและการบริจาค

สงวนลิขสิทธิ์ สิ่งพิมพ์ฉบับนี้มีลิขสิทธิ์ แต่อาจนำไปตีพิมพ์ซ้ำด้วยวิธีการใด ๆ โดยไม่มีค่าธรรมเนียม หากเป็นไปเพื่อการกระตุ้นรณรงค์ และการให้ความรู้ แต่ไม่ใช่การนำไปขายต่อ

ผู้ถือลิขสิทธิ์ร้องขอว่าในการนำไปใช้ประโยชน์ดังกล่าว กรุณาแจ้งกลับมาให้ทราบด้วย เพื่อประเมินผลกระทบ ในการนำไปทำสำเนาด้วยวิธีการใด ๆ หรือการนำเนื้อหาบางส่วนไปใช้ในสิ่งพิมพ์ฉบับอื่น หรือกรณีที่ต้องการแปล หรือดัดแปลง ให้เขียนจดหมายขออนุญาตล่วงหน้าจากผู้จัดทำเสียก่อน และอาจเรียกค่าธรรมเนียม ในการขออนุญาตจัดทำ กรุณาติดต่อที่ info@amnesty.or.th

© แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล 2560
ตีพิมพ์ครั้งแรกปี 2560

Index: ASA 50/5740/2560

ภาษาเดิม: อังกฤษ

เดิมจัดทำโดย สำนักเลขาธิการใหญ่ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล กรุงลอนดอน สหราชอาณาจักร

AMNESTY
INTERNATIONAL
THAILAND

สารบัญ

หมายเหตุเกี่ยวกับสถิติการใช้โทษประหารของแอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนล	2
การใช้โทษประหารในปี 2559	5
ตัวเลขจากทั่วโลก	5
ภาพรวมของภูมิภาค	13
เอเชีย-แปซิฟิก	26
ภาคผนวก I: การตัดสินใจให้ประหารชีวิตและการประหารชีวิตในปี 2559	31
รายงานการประหารชีวิตในปี 2559	31
รายงานการตัดสินใจให้ประหารชีวิตในปี 2559	32
ภาคผนวก II: ประเทศซึ่งยกเลิกโทษประหารและประเทศซึ่งยังคงบทลงโทษประหารชีวิต เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2559	3X
ภาคผนวก III: การให้สัตยาบันรับรองสนธิสัญญาระหว่างประเทศ จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2559	3X
ภาคผนวก IV: ผลการลงมติที่ประชุมสมัชชาใหญ่ที่ 71/187 รับรองเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2559	3X

Insert: การประหารชีวิตแบบลับในเวียดนาม
              ประเทศที่ประหารชีวิตบุคคลในปี 2559
              แนวโน้มโทษประหารระหว่างปี 2539-2559

หมายเหตุเกี่ยวกับสถิติการใช้โทษประหารของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชันแนล

รายงานฉบับนี้ครอบคลุมข้อมูลการใช้โทษประหารตามคำสั่งศาลระหว่างเดือนมกราคม - ธันวาคม 2559 เช่นเดียวกับปีที่ผ่าน ๆ มา เป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากหลายแหล่ง ทั้งตัวเลขอย่างเป็นทางการ ข้อมูลจากผู้ที่ถูกตัดสินลงโทษประหาร ครอบครัวและตัวแทนของพวกเขา ข้อมูลจากองค์กรภาคประชาสังคมและสื่อมวลชน ทั้งนี้แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชันแนล รายงานเฉพาะการประหารชีวิต การตัดสินโทษประหารชีวิต และแง่มุมอื่น ๆ ต่อการใช้โทษประหาร ได้แก่ การลดหย่อนโทษจากประหารชีวิต และการล้างมลทิน โดยใช้สถิติที่น่าเชื่อถือได้มากที่สุด รัฐบาลในหลายประเทศไม่ตีพิมพ์เผยแพร่ข้อมูลการใช้โทษประหาร ทำให้ยากที่จะยืนยันข้อเท็จจริง ในเบลารุส จีน และเวียดนาม ทางกรณีกว่าข้อมูลการใช้โทษประหารเป็นข้อมูลลับทางราชการ ระหว่างปี 2559 เราแทบไม่ได้รับข้อมูลจากบางประเทศเลย โดยเฉพาะลาว มาเลเซีย เกาหลีเหนือ (สาธารณรัฐประชาธิปไตยเกาหลี) ซีเรีย และเยเมน เนื่องจากการควบคุมอย่างเข้มงวดของรัฐและการขัดกันทางอาวุธ

ดังนั้น ด้วยข้อยกเว้นบางประการ ตัวเลขของการใช้โทษประหารของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชันแนลจึงเป็นตัวเลขขั้นต่ำ มีความเป็นไปได้ว่าสถิติการใช้โทษประหารชีวิตจริงจะสูงกว่า และหากได้รับข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับบางประเทศในปีก่อน ๆ จะมีการใส่เป็นหมายเหตุไว้ในรายงาน

ตั้งแต่ปี 2552 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชันแนลยุติการตีพิมพ์สถิติโดยประมาณของการใช้โทษ ประหารในจีน แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชันแนลประกาศชัดเจนเสมอมาว่า ตัวเลขที่สามารถตีพิมพ์ได้เกี่ยวกับประเทศจีนต่ำกว่าความเป็นจริงมาก เนื่องจากการควบคุมการเข้าถึงข้อมูล การตัดสินใจของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชันแนลที่จะไม่ตีพิมพ์ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนข้อกังวลว่า ทางกรณีกว่าอาจนำตัวเลขประเมินของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชันแนลไปตีความอย่างไม่ถูกต้อง นับแต่ปี 2552 ทางหน่วยงานเรียกร้องให้จีนตีพิมพ์เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้โทษประหารของตน แต่จนถึงทุกวันนี้ จีนยังคงไม่ตีพิมพ์เผยแพร่ตัวเลขโทษประหารใด ๆ อย่างเป็นทางการ จากข้อมูลที่มีอยู่ ชี้ว่าในแต่ละปีมีการประหาร และมีการตัดสินประหารชีวิตบุคคลหลายพันคนในประเทศจีน

กรณีที่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชันแนลได้รับและสามารถยืนยันข้อมูลใหม่ภายหลังการตีพิมพ์ รายงานแล้ว จะมีการปรับปรุงข้อมูลตัวเลขในเว็บไซต์ www.amnesty.org/deathpenalty ในส่วนของตารางและรายการที่มีเครื่องหมาย “+” ตามหลังชื่อประเทศ อย่างเช่น อัฟกานิสถาน (4+) หมายถึงแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชันแนลยืนยันว่ามีการประหารชีวิตหรือการตัดสินให้ประหารชีวิตในอัฟกานิสถาน 4 ครั้ง แต่เชื่อกันว่าจะมีมากกว่า 4 ครั้ง ส่วนเครื่องหมาย “+” ที่อยู่หลังประเทศและไม่มีตัวเลขอยู่ด้านหน้า อย่างเช่น อิหร่าน (+) หมายถึงว่าแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชันแนลประมวลข้อมูลจากหลักฐานเชื่อว่ามีประหารชีวิต การ

ตัดสินให้ประหารชีวิต หรือมีบุคคลที่ได้รับโทษประหาร (มากกว่าหนึ่งครั้ง) ในประเทศนั้น
เพียงแต่ไม่มีข้อมูลมากพอที่จะระบุตัวเลขขั้นต่ำที่น่าเชื่อถือ ก็ได้ สำหรับการคำนวณตัวเลข
รวมในระดับโลกและภูมิภาค เครื่องหมาย “+” ให้นับว่าเป็น 2 รวมทั้ง กรณีของจีน

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลต่อต้านโทษประหารทุกกรณีโดยไม่มีข้อยกเว้น ไม่ว่าจะเป็น
เป็นความผิดในลักษณะใด ไม่ว่าบุคคลจะมีความผิด ความบริสุทธิ์หรือมีบุคลิภาพอื่นใด หรือ
ไม่ว่าทางการจะใช้วิธีประหารชีวิตแบบใด ทางหน่วยงานรณรงค์ให้ยกเลิกโทษประหารโดยสิ้น
เชิง

การใช้โทษประหารในปี 2559

“อย่าสับสนระหว่างการแก้แค้นกับความยุติธรรม โทษประหารมีแต่จะทำให้เกิดความอยุติธรรมมากยิ่งขึ้น”

ซาอิด ราอัด อัล-ฮุสเซน (Zeid Ra'ad al-Hussein) ข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งองค์การสหประชาชาติ 9 สิงหาคม 2559¹

ตัวเลขจากทั่วโลก

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลได้ติดตามภาพรวมระดับโลกในการใช้โทษประหาร ซึ่งชี้ให้เห็นแนวโน้มที่รัฐต่าง ๆ ใช้โทษประหารลดน้อยลงในปี 2559

จำนวนการประหารชีวิตทั้งหมดลดลงจากปี 2558 ซึ่งเป็นยอดสูงสุดในประวัติศาสตร์ จำนวนประเทศที่ยังมีการบังคับใช้โทษประหารชีวิต และจำนวนประเทศที่ยังทำการประหารชีวิตก็ลดลงอย่างมากเช่นกัน อย่างไรก็ตาม ข้อมูลตัวเลขที่บันทึกได้ของการลงโทษประหารชีวิตใหม่ กลับเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่แล้ว ซึ่งสูงกว่าตัวเลขสูงสุดที่บันทึกได้เมื่อปี 2557

สองประเทศได้ยกเลิกโทษประหารสำหรับความผิดทางอาญาทุกประเภท และหนึ่งประเทศยกเลิกโทษประหารสำหรับความผิดอาญาทั่วไปเท่านั้น ส่วนอีกหลายประเทศได้ดำเนินการจำกัดการใช้โทษแบบนี้ ซึ่งยืนยันว่าแม้จะมีความถดถอยในบางประเทศ แต่แนวโน้มระดับโลกยังคงมุ่งสู่การยกเลิกโทษประหาร ซึ่งถือว่าการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม และย่ำยีศักดิ์ศรีมนุษย์มากที่สุด

---

¹ Zeid urges Maldives to retain long-standing moratorium on death penalty” “ซาอิดกระตุ้นให้มัลดีฟส์ยึดมั่นต่อการพักการใช้โทษประหารชีวิตต่อไป” สำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (UNOHCHR) 9 สิงหาคม 2559, จาก www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=20353&LangID=E#sthash.vC3qeUDV.dpuf

การประหารชีวิต

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลมีการบันทึกจำนวนการประหารชีวิตที่ลดลงถึง 37% ทั่วโลกในปี 2559 เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่แล้ว โดยมีบุคคลอย่างน้อย 1,032 คนที่ถูกประหารน้อยกว่าปี 2558 จำนวน 602 คน ซึ่งเป็นปีที่ทางหน่วยงานบันทึกจำนวนการประหารชีวิตสูงสุดภายในปีเดียว² นับแต่ทำการบันทึกมาตั้งแต่ปี 2532 แม้จะมีจำนวนลดลงมาก แต่ตัวเลขการประหารชีวิตโดยรวมในปี 2559 ยังคงสูงกว่าค่าเฉลี่ยที่บันทึกได้ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา โดยตัวเลขเหล่านี้ยังไม่ครอบคลุมการประหารชีวิตหลายพันกรณีที่เกิดขึ้นในจีน ซึ่งทางการเก็บข้อมูลการใช้โทษประหารเป็นความลับทางราชการ³

เฉพาะการประหารชีวิตที่เกิดขึ้นในอิหร่าน คิดเป็น 55% ของจำนวนการประหารชีวิตทั้งหมดที่บันทึกได้ เมื่อนับรวมกันทั้งซาอุดีอาระเบีย, อิรัก และปากีสถาน มีการประหารชีวิตถึง 87% ของจำนวนที่เกิดขึ้นทั่วโลก โดยมีการประหารชีวิตเพิ่มขึ้นกว่าสามเท่าในอิรัก และสองเท่าในอียิปต์ และบังคลาเทศ ข้อมูลใหม่เกี่ยวกับจำนวนการประหารชีวิตที่เกิดขึ้นในมาเลเซียและโดยเฉพาะในเวียดนาม เผยให้เห็นความรุนแรงและความเป็นจริงที่เกิดขึ้นของการใช้โทษประหารในประเทศเหล่านี้

จำนวนการประหารชีวิตที่เกิดขึ้นทั้งหมดในอิหร่าน เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่แล้วลดลง 42% (จากอย่างน้อย 977 ครั้งเหลืออย่างน้อย 567 ครั้ง) เรายังบันทึกข้อมูลการลดลงอย่างมากของการบังคับใช้โทษประหารในปากีสถาน คือลดลง 73% นอกจากนี้จำนวนการประหารชีวิตยังลดลงอย่างมากในอินโดนีเซีย, ไซมาเลีย และสหรัฐอเมริกา นับเป็นครั้งแรกตั้งแต่ปี 2549 ที่สหรัฐฯ ไม่ติดอันดับหนึ่งในห้าของประเทศที่ประหารชีวิตบุคคลสูงสุดในโลก ส่วนหนึ่งเป็นเพราะปัญหาด้านกฎหมายและปัญหาในการจัดหาสารเคมีเพื่อใช้ในการฉีดยาเพื่อประหารบุคคล

---

² ก่อนปี 2558 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเสนอตัวเลขการประหารชีวิตในอิหร่านสองตัวในการรายงานการใช้โทษประหารระดับโลก โดยเป็นตัวเลขที่มีการประกาศอย่างเป็นทางการ ซึ่งทางหน่วยงานได้ใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงหลักในการทำภาพประกอบและคำบรรยาย ส่วนตัวเลขที่สองซึ่งไม่มีการรายงานอย่างเป็นทางการ แต่นับตั้งแต่ปี 2559 เป็นต้นไป แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลจะใช้เพียงตัวเลขเดียว ซึ่งเป็นตัวเลขรวมของจำนวนการประหารชีวิตอย่างเป็นทางการและตัวเลขการประหารชีวิตอย่างไม่เป็นทางการที่ยืนยันข้อมูลได้

³ ในปี 2552 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลยุติการตีพิมพ์ตัวเลขประมาณสถิติการใช้โทษประหารในจีน ซึ่งถือว่าข้อมูลการใช้โทษประหารเป็นความลับทางราชการ ทางหน่วยงานได้ท้าทายทางการจีนให้พิสูจน์ข้ออ้างของตนว่าประสบความสำเร็จตามเป้าหมายในการลดการใช้โทษประหารด้วยการตีพิมพ์ตัวเลขเหล่านี้ในรายงานของทางตนเอง (โปรดดูหน้า 19 ในรายงานนี้ และรายงานของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล “China’s deadly secrets” (ASA 17/5849/2017), เมษายน 2560)

แอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนลบันทึกจำนวนการประหารชีวิตที่เกิดขึ้นใน 23 ประเทศ มีจำนวนน้อยลงสองประเทศเมื่อเทียบกับปี 2558 เบลารุสและหน่วยงานราชการในรัฐปาเลสไตน์ได้รื้อฟื้นการประหารชีวิตในปี 2559 หลังจากพักการใช้ไปหนึ่งปี ในขณะที่บอตสวานาและไนจีเรีย ประหารชีวิตบุคคลเป็นครั้งแรกนับแต่ปี 2556 ในปี 2559 แอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนลไม่พบว่าการประหารชีวิตเกิดขึ้นเลยในหกประเทศ ได้แก่ ชาด, อินเดีย, จอร์แดน, โอมาน, สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และเยเมน ซึ่งล้วนแต่เคยประหารชีวิตบุคคลในปี 2558 ทางหน่วยงานไม่สามารถยืนยันว่าการประหารชีวิตตามคำสั่งศาลหรือไม่ในลิเบีย, ซีเรีย และเยเมน

ตัวเลขการประหารชีวิตระดับโลกที่บันทึกได้ในปี 2559

อัฟกานิสถาน (6), บังคลาเทศ (10), เบลารุส (4+), บอตสวานา (1), จีน (+), อียิปต์ (44+), อินโดนีเซีย (4), อิหร่าน (567+), อิรัก (88+), ญี่ปุ่น (3), มาเลเซีย (9), ไนจีเรีย (3), เกาหลีเหนือ (+), ปากีสถาน (87+), ปาเลสไตน์ (รัฐ) (3: พื้นที่ปกครองกลุ่มฮามาส, กาชา), ซาอุดีอาระเบีย (154+), สิงคโปร์ (4), ไชมาเลีย (14: พื้นที่แลนด์ 1, ไชมาลีแลนด์ 6, รัฐบาลสหพันธรัฐไชมาเลีย 7), ซูดานใต้ (+), ซูดาน (2), ไต้หวัน (1), สหรัฐฯ (20), เวียดนาม (+).

วิธีการที่ใช้ในการประหารชีวิตมีดังต่อไปนี้ การตัดศีรษะ (ซาอุดีอาระเบีย) การแขวนคอ (อัฟกานิสถาน, บังคลาเทศ, บอตสวานา, อียิปต์, อิหร่าน, อิรัก, ญี่ปุ่น, จอร์แดน, มาเลเซีย, ไนจีเรีย, ปากีสถาน, ปาเลสไตน์ (รัฐ), สิงคโปร์, ซูดานใต้, ซูดาน) การฉีดยาพิษ (จีน สหรัฐฯ เวียดนาม) และการยิงเป้า (เบลารุส, จีน, อินโดนีเซีย, เกาหลีเหนือ (สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี), ปาเลสไตน์ (รัฐ), ซาอุดีอาระเบีย, ไชมาเลีย, ไต้หวัน) และสอดคล้องกับปีที่แล้ว แอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนลไม่ได้รับรายงานว่าการประหารชีวิตด้วยการขว้างหินแต่อย่างใด

การบังคับใช้โทษประหารชีวิต

ในปี 2559 แอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนลพบว่า มีผู้ถูกลงโทษประหารชีวิตอย่างน้อย 3,117 คนใน 55 ประเทศ จำนวนรวมของการบังคับใช้โทษประหารชีวิตเพิ่มขึ้นอย่างมากเมื่อเทียบกับปี 2558 (1,998 กรณี) และเพิ่มสูงกว่าสถิติสูงสุดที่เคยบันทึกมานับแต่ปี 2557 (2,466 กรณี)

แอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนลบันทึกจำนวนการบังคับใช้โทษประหารชีวิตที่สูงขึ้นอย่างมากในบังคลาเทศ, แคมเอรูน, สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก, อินเดีย, อินโดนีเซีย, อิรัก, เลบานอน, ไนจีเรีย, ปากีสถาน, โซมาเลีย, ไทย และแซมเบีย เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตามก็ดี เราพบว่าการบังคับใช้โทษประหารชีวิตลดลงอย่างมากโดยเฉพาะในอียิปต์และสหรัฐฯ สำหรับบางประเทศเหล่านี้ เช่น ไทย มีการบังคับใช้โทษประหารสูงขึ้น ส่วนหนึ่งเป็นเพราะทางการไทยให้ข้อมูลอย่างละเอียดกับแอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนลเกี่ยวกับการใช้โทษประหารในปี 2559 การที่แอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนลสามารถเข้าถึงข้อมูลที่น่าเชื่อถือจากบางประเทศด้วยตนเอง ยังอาจส่งผลให้ตัวเลขโดยรวมดังกล่าวสูงขึ้น

จำนวนประเทศที่มีการบังคับใช้โทษประหารชีวิตลดลงจาก 61 ในปี 2558 เหลือ 55 ในปี 2559 ซึ่งเท่ากับปี 2557

โทษประหารชีวิตที่บันทึกได้ในระดับโลก ในปี 2559

อัฟกานิสถาน (4+), แอลจีเรีย (50), บังคลาเทศ (245+), บาร์เบโดส (3), เบลารุส (4), แคมเอรูน (160+), จีน (+), สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก (93+), อียิปต์ (237+), เอธิโอเปีย (2), กานา (17), กายอานา (1), อินเดีย (136), อินโดนีเซีย (60+), อิหร่าน (+), อิรัก (145+), ญี่ปุ่น (3), จอร์แดน (13), คาซัคสถาน (1), เคนยา (24+), คูเวต (49), ลาว (3+), เลบานอน (126), ไลบีเรีย (5+), ลิเบีย (1+), มาลาวี (1), มาเลเซีย (36+), มัลดีฟส์ (2), มาลี (30), โมร็อกโก/ซาฮาราตะวันตก (6), พม่า (3+), ไนเจอร์ (11), ไนจีเรีย (527), เกาหลีเหนือ (+), ปากีสถาน (360+), ปาเลสไตน์ (รัฐ) (21: พื้นที่ปกครองกลุ่มฮามาส, กาชกา), ปาปัวนิวกินี (1), กาตาร์ (4), ซาอุดีอาระเบีย (40+), เซียร์ราลีโอน (5), สิงคโปร์ (7+), โซมาเลีย (60: พันด์แลนด์ 45; โซมาลีแลนด์ 8; รัฐบาลสหพันธรัฐโซมาเลีย 7), ซูดานใต้ (+), ศรีลังกา (79+), ซูดาน (21+), ไต้หวัน (2), แทนซาเนีย (19), ไทย (216), ตรินิแดดและโตเบโก (2), ตูนิเซีย (44), สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (26), สหรัฐฯ (32), เวียดนาม (63+), แซมเบีย (101), ซิมบับเว (8)

มีการบังคับใช้โทษประหารชีวิตในบาร์เบโดส กายอานา คาซัคสถาน ไลบีเรีย ปาปัวนิวกินี ซึ่งเป็นประเทศที่ทางแอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนลไม่มีการบันทึกข้อมูลใดๆ เลยในปี 2558 รวมทั้งไม่มีข้อมูลการประหารชีวิตสำหรับปี 2559 ในประเทศที่มีการบังคับใช้โทษ เช่นนี้ในปี 2558 ได้แก่ บาห์เรน, บอตสวานา, บรูไน, ดารุสซาลาม, บุร์กินา ฟาโซ, ชาด, แกมเบีย, มอริเตเนีย, มองโกเลีย, ซีเรีย, ยูกันดา และเยเมน

มีบุคคลอย่างน้อย 18,848 คนทั่วโลกที่ถูกตัดสินให้ได้รับโทษประหารนับ จนถึงสิ้นปี 2559

การลดหย่อนโทษ การอภัยโทษ และการล้างมลทิน

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกจำนวนการลดหย่อนโทษหรือการอภัยโทษ แก่นักโทษประหารชีวิตใน 28 ประเทศ ได้แก่ อัฟกานิสถาน, แอนติกาและบาร์บูดา, บาฮามาส, บังคลาเทศ, จีน, อียิปต์, กานา, อินเดีย, อินโดนีเซีย, เคนยา, คูเวต, มาเลเซีย, มอริเตเนีย, โมร็อกโก/ซาฮาราตะวันตก, พม่า, ไนเจอร์, ไนจีเรีย, ปากีสถาน, กาตาร์, ซาอุดีอาระเบีย, สิงคโปร์, ศรีลังกา, ซูดาน, ใต้หวัน, ไทย, สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์, เวียดนาม และซิมบับเว⁴

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกจำนวนการล้างมลทินนักโทษประหาร 60 กรณีได้ในเก้าประเทศ ได้แก่ บังคลาเทศ (4), จีน (5), กานา (1), คูเวต (5), มอริเตเนีย (1), ไนจีเรีย (32), ซูดาน (9), ใต้หวัน (1) และเวียดนาม (2)⁵

การบังคับใช้โทษประหารในปี 2559

มีการประหารชีวิตในที่สาธารณะ เกิดขึ้นในอิหร่าน (อย่างน้อย 33 กรณี) และเกาหลีเหนือ

ข้อมูลที่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลได้รับระบุว่า มีบุคคลอย่างน้อยสองคนในอิหร่านที่ถูกประหารชีวิตจากความผิดที่เกิดขึ้นในขณะที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี แสดงว่า อิหร่านยังคงบังคับใช้โทษประหารกับผู้เยาว์ในปี 2559 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล เชื่อว่าผู้เยาว์ที่กระทำความผิดที่ถูกกำหนดโทษในปีที่ผ่านมา ยังคงเป็นนักโทษประหารในประเทศต่าง ๆ รวมทั้งบังคลาเทศ, อินโดนีเซีย, อิหร่าน, มัลดีฟส์, ไนจีเรีย, ปากีสถาน และปาปัวนิวกินี การบังคับใช้โทษประหารและการประหารชีวิตบุคคลที่อายุต่ำกว่า 18 ปีขณะที่กระทำความผิด เป็นการละเมิดกฎหมายระหว่าง

⁴ การลดหย่อนโทษ เป็นกระบวนการที่มีการเปลี่ยนจากการบังคับใช้โทษประหาร เป็นโทษที่มีความรุนแรงน้อยกว่า อย่างเช่น โทษจำคุก โดยมักเป็นไปตามคำสั่งของศาลในชั้นอุทธรณ์ แต่บางกรณีก็เป็นคำสั่งของฝ่ายบริหาร การอภัยโทษจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้รับโทษเด็ดขาดแล้ว และไม่มีโอกาสจะถูกลงโทษเพิ่มเติมอีก

⁵ การล้างมลทิน เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นหลังจากศาลกำหนดโทษและสิ้นสุดกระบวนการอุทธรณ์คดีแล้ว เป็นการยกเลิกความผิดที่มีต่อผู้ถูกศาลตัดสินโทษ หรือให้มีการยกฟ้องจากคดีอาญา จึงถือได้ว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ในทางกฎหมาย

ประเทศบ่อยครั้งมักมีกรณีที่ได้แย้งเกี่ยวกับอายุที่แท้จริงของผู้กระทำความผิด เนื่องจากไม่มีหลักฐานยืนยันอายุอย่างชัดเจน เช่น สูดิบัติร⁶

ผู้ที่มีความบกพร่องทางจิตหรือสติปัญญาถูกประหารชีวิตหรือได้รับโทษประหาร
ในหลายประเทศ ทั้งในอินโดนีเซีย, ญี่ปุ่น, มัลดีฟส์, ปากีสถาน และสหรัฐฯ

ในประเทศส่วนใหญ่ที่มีการลงโทษประหารหรือประหารชีวิตบุคคล การสั่งลงโทษประหารนั้นมักเป็นผลมาจากการพิจารณาคดีที่ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการพิจารณาคดีที่เป็นธรรมระหว่างประเทศ ในปี 2559 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล แสดงความกังวลเป็นการเฉพาะต่อกระบวนการพิจารณาคดีในศาลของบังคลาเทศ, เบลารุส, จีน, อียิปต์, อินโดนีเซีย, อิหร่าน อิรัก, เกาหลีเหนือ ปากีสถาน ซาอุดีอาระเบีย และเวียดนาม ในหลายประเทศ รวมทั้งบาห์เรน, จีน, อิหร่าน, อิรัก, เกาหลีเหนือ และ ซาอุดีอาระเบีย การบังคับใช้โทษประหารชีวิตในหลายกรณีมักอาศัยข้อมูลจาก “คำรับสารภาพ” ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่น ๆ ในอิหร่าน และอิรัก มีการเผยแพร่ “คำรับสารภาพ” เหล่านี้บางส่วนทางโทรทัศน์ก่อนการพิจารณาคดีจะเริ่มขึ้น ซึ่งยังเป็นการละเมิดสิทธิของจำเลยที่จะได้รับการสันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์

การใช้โทษประหารเชิงบังคับยังคงเกิดขึ้นในบาร์เบโดส, กานา, อิหร่าน, จอร์แดน, มาเลเซีย, มัลดีฟส์, พม่า, ไนจีเรีย, ปากีสถาน, ซาอุดีอาระเบีย, สิงคโปร์ และตรินิแดดและโตเบโก การใช้โทษประหารเชิงบังคับไม่สอดคล้องกับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนเนื่องจาก “ไม่เปิดโอกาสให้พิจารณาพฤติการณ์ส่วนบุคคลของจำเลย หรือพฤติการณ์ของความผิดในแต่ละกรณี”⁷

ศาลทหาร ตัดสินประหารชีวิตพลเรือนในแคเมอรูน, สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก, อียิปต์ และปากีสถาน ในบังคลาเทศ มีการใช้ศาลพิเศษเพื่อลงโทษประหาร

⁶ รัฐบาลควรใช้หลักเกณฑ์ที่เหมาะสมทั้งปวงกรณีที่มีข้อโต้แย้งเรื่องอายุ การปฏิบัติที่ตีในแง่การประเมินอายุรวมถึงการใช้ข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการทางกาย จิตวิทยาและสังคม โดยควรนำแต่ละหลักเกณฑ์เหล่านี้มาใช้และยกประโยชน์ให้กับความสงสัยกรณีที่มีข้อสงสัยโต้แย้ง ทั้งนี้เพื่อให้บุคคลได้รับการปฏิบัติเหมือนเป็นเยาวชนผู้กระทำความผิด และควรประกันไม่ให้มีการใช้โทษประหารแนวทางนี้สอดคล้องกับหลักการซึ่งเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็ก และควรเป็นข้อพิจารณาหลักในการปฏิบัติใด ๆ เกี่ยวกับเด็ก เป็นไปตามข้อ 3(1) ของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (UN Convention on the Rights of the Child)

⁷ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, Pagdayawon Rolando v Philippines, ความเห็นของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน, Communication No. 1110/2002, UN doc. CCPR/C/82/D/1110/2002, 8 ธันวาคม 2540, ย่อหน้า 5.2

ชีวิต ศาลเหล่านี้มีกระบวนการพิจารณาที่ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการพิจารณาคดีที่เป็นธรรมระหว่างประเทศ

ยังคงมีบุคคลที่ต้องโทษประหารหรือถูกประหารจาก**ความผิดที่ไม่เกี่ยวข้องกับการฆ่าคนตายโดยเจตนา** และไม่เข้ากับหลักเกณฑ์ที่เป็น “อาชญากรรมร้ายแรงที่สุด” ตามที่กำหนดไว้ในข้อ 6 ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights-ICCPR) ยังคงมีการใช้โทษประหารสำหรับความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในหลายประเทศ รวมทั้งจีน, อินเดีย, อินโดนีเซีย, อิหร่าน, คูเวต, ลาว, มาเลเซีย, ซาอุดีอาระเบีย, สิงคโปร์, ศรีลังกา, ไทย, สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และเวียดนาม

ความผิดโทษประหารอื่น ๆ ซึ่งไม่สอดคล้องกับนิยามของ “อาชญากรรมร้ายแรงที่สุด” แต่มีการใช้โทษประหารหรือมีการประหารชีวิตในปี 2559 ได้แก่ การจารกรรม (ซาอุดีอาระเบีย), การลักพาตัว (ซาอุดีอาระเบีย), การข่มขืนกระทำชำเรา (ซาอุดีอาระเบีย) และ การ“หมิ่นศาสนา” หรือ “หมิ่นศาสดา” ของศาสนาอิสลาม (อิหร่าน, ปากีสถาน)

สุดท้าย เป็นการใช้โทษประหารกับความผิดรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในลักษณะ “ขบถ” “การกระทำที่เป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติ” “การให้ความร่วมมือ” กับหน่วยงานต่างชาติ “การจารกรรมข้อมูล” “การตั้งคำถามต่อนโยบายของผู้นำ” การเข้าร่วมกับ “ขบวนการลัทธิร้าย” “การก่อการร้าย” และ “**ความผิดต่อรัฐ**” แบบอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นเหตุให้มีการสูญเสียชีวิตหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งที่เกิดขึ้นในจีน, อิหร่าน, เลบานอน, เกาหลีเหนือ, ปากีสถาน, ปาเลสไตน์ (รัฐ) (ในเขตกาซา) และซาอุดีอาระเบีย

โทษประหารและหน่วยงานระหว่างประเทศและระหว่างรัฐบาลในปี 2559

- จากจำนวน 35 รัฐภาคีของสมัชชาใหญ่องค์การรัฐอเมริกัน (Organization of American States) มีสหรัฐฯ เพียงประเทศเดียวที่ยังประหารชีวิตบุคคล
- จากจำนวน 57 รัฐภาคีขององค์การว่าด้วยความมั่นคงและความร่วมมือในยุโรป (Organization for Security and Co-operation in Europe) มีเพียงสหรัฐฯ ที่ยังประหารชีวิตบุคคล
- 6 จาก 54 รัฐภาคีของสหภาพแอฟริกา (African Union) ยังมีการประหารชีวิต ได้แก่ บอตสวานา อียิปต์

ไนจีเรีย ไชมาเลีย ซูดานใต้ และซูดาน⁸

- 6 จาก 21 รัฐภาคีของสันนิบาตรรัฐอาหรับ (League of Arab States) ยังมีการประหารชีวิต ได้แก่ อียิปต์ อิรัก จอร์แดน โอมาน ปาเลสไตน์ ซาอุดีอาระเบีย ไชมาเลีย และซูดาน
- 4 จาก 10 รัฐภาคีของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations) ยังคงมีการประหารชีวิต ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ และเวียดนาม
- 6 จาก 53 รัฐภาคีของเครือจักรภพ (Commonwealth) ยังมีการประหารชีวิต ได้แก่ บังกลาเทศ บอตสวานา มาเลเซีย ไนจีเรีย ปากีสถาน และสิงคโปร์
- 3 จากรัฐภาคีและรัฐผู้สังเกตการณ์ขององค์การระหว่างประเทศของประเทศที่ใช้ภาษาฝรั่งเศส (Organisation Internationale de la Francophonie - OIF) ยังมีการประหารชีวิต ได้แก่ ชาด อียิปต์ และเวียดนาม
- ญี่ปุ่นและสหรัฐเป็นเพียงสองประเทศในกลุ่มประเทศอุตสาหกรรม G8 ที่มีการประหารชีวิต
- 172 (89%) จาก 193 รัฐภาคีขององค์การสหประชาชาติที่ไม่มีการประหารชีวิตเลยในปี 2559

มีข้อมูลเกี่ยวกับเสียงเรียกร้องให้รื้อฟื้นการประหารชีวิต เพื่อเป็นมาตรการควบคุมอาชญากรรมในทุกภูมิภาคทั่วโลก แม้จะไม่มีหลักฐานที่น่าเชื่อถือว่า โทษประหารจะส่งผลในเชิงป้องปรามอย่างชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รัฐบาลฟิลิปปินส์และตุรกีประกาศจะนำโทษประหารมาใช้ใหม่ เพื่อเป็นมาตรการแก้ปัญหาอาชญากรรมและภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ โดยสภาผู้แทนราษฎรของฟิลิปปินส์ได้เริ่มต้น กระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้เมื่อเดือนพฤศจิกายน แนวโน้มเช่นนี้จะส่งผลให้ทั้งสองประเทศละเมิดพันธกรณีในฐานะรัฐภาคีที่มีต่อสนธิสัญญาเพื่อยกเลิกโทษประหาร มัลดีฟส์เองก็ได้ดำเนินการเพื่อยุติการประหารชีวิตหลังจากไม่ประหารชีวิตบุคคลเลยมากกว่าหกทศวรรษ

โดยขัดแย้งกับมาตรฐานระหว่างประเทศ บังกลาเทศได้ขยายขอบเขตการบังคับใช้โทษประหารกับความผิดต่าง ๆ กับการละเมิดอำนาจรัฐที่มีโทษประหาร อินเดียได้แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่อนำโทษประหารมาใช้ในการจี้เครื่องบิน กรณีที่ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิต เกาหลีใต้ (สาธารณรัฐเกาหลี) ได้กำหนดให้ใช้โทษประหารเป็นการลงโทษต่อความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย

⁸ การสังพัทสมาชิกภาพของซีเรียในสันนิบาตรรัฐอาหรับ เนื่องจากการใช้ความรุนแรงเพื่อปราบปรามประชาชนที่ลุกฮือประท้วง เนื่องจากความขัดแย้งที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลไม่สามารถยืนยันข้อมูลเกี่ยวกับการใช้โทษประหารในซีเรียได้ สำหรับปี 2559

พัฒนาการเชิงบวก

ในปี 2559 มีประเทศที่ได้ยกเลิกโทษประหารสำหรับความผิดอาญาทุกประเภทเพิ่มขึ้นอีกสองประเทศ ศาลรัฐธรรมนูญของเบนิินประกาศว่าโทษประหารไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ 21 มกราคม และในนาอูรู มีการแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาโดยไม่กำหนดให้ใช้โทษประหาร ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม นอกจากนั้น ในวันที่ 26 ตุลาคม ประธานาธิบดีของกินีได้ประกาศใช้ประมวลกฎหมายอาญาฉบับแก้ไข เพื่อยกเลิกโทษประหารสำหรับความผิดอาญาโดยทั่วไปเท่านั้น

นอกจากนี้ มีความก้าวหน้าที่สำคัญยิ่งต่อการยกเลิกโทษประหารในชาติและกัวเตมาลา โดยในเดือนธันวาคม สภานิติบัญญัติแห่งชาติของชาติได้รับรองประมวลกฎหมายอาญาฉบับแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อยกเลิกโทษประหาร เว้นเฉพาะ “การก่อการร้าย” ขณะที่ศาลรัฐธรรมนูญของกัวเตมาลา มีคำวินิจฉัยเมื่อวันที่ 22 มีนาคมว่า บทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญาซึ่งกำหนดให้ใช้โทษประหารสำหรับบางพฤติกรรมที่เป็นการฆาตกรรมโดยมีการไตร่ตรองไว้ก่อน ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ในทำนองเดียวกันในสหรัฐฯ ศาลสูงสุดแห่งรัฐเดลาแวร์มีคำสั่งว่า กฎหมายที่กำหนดโทษประหารของรัฐไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ เท่ากับการยกเลิกโทษประหารไปในตัว

ในวันที่ 14 และ 21 กันยายนตามลำดับ โตโกและสาธารณรัฐโดมินิกันให้ภาคยานุวัติต่อพิธีสารเลือกรับฉบับที่สองของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมือง และสิทธิทางการเมือง ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อยกเลิกโทษประหาร

รัฐสภากัวเตมาลาได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเพื่อยกเลิกโทษประหาร พบว่า ได้ยกเลิกโทษประหารที่บัญญัติในพระราชบัญญัติสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.2493 (1950 Emergency Provisions Act) และไทยได้ยกเลิกโทษประหารเชิงบังคับสำหรับความผิดฐานจำหน่ายยาเสพติด

สองประเทศในภูมิภาคอเมริกา ได้แก่ แอนติกาและบาร์บูดาและบาฮามาส มีการลดโทษประหารชีวิตของนักโทษประหารที่เหลืออยู่จนหมด

ในวันที่ 19 ธันวาคม ที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติได้รับรองมติที่ 6 ว่าด้วยการหยุดพักใช้โทษประหารโดยได้รับความสนับสนุนอย่างแข็งขันจากทุกภูมิภาค⁹ มติดังกล่าวเป็นมติที่ได้รับการเสนอโดยรัฐภาคี 89 แห่ง นำโดยอาร์เจนตินาและมองโกเลีย ทำให้มีน้ำหนักทางการเมืองมากและยังสะท้อนอย่างชัดเจนว่าโทษประหารเป็นข้อกังวลด้านสิทธิมนุษยชนระดับสากล นอกจากนี้บทบาทหลักในการกำหนดการหยุดพักใช้โทษชีวิตโดยมีเป้าหมายเพื่อยกเลิกโทษประหารแล้ว มติดังกล่าวยังเป็นเสียงเรียกร้องที่เข้มแข็งต่อประเทศต่างๆ ที่ยังคงใช้โทษประหารอยู่ ยกตัวอย่างเช่น การลดจำนวนฐานความผิดที่ใช้โทษประหาร และการเพิ่มความโปร่งใสในการใช้โทษประหาร รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะเกี่ยวกับกำหนดการที่จะ มีการประหารชีวิต และการปฏิบัติตามขั้นตอนการลดหย่อนโทษที่เป็นธรรมและโปร่งใส

รัฐภาคีสหประชาชาติ 117 จาก 193 แห่ง ให้ความเห็นชอบต่อข้อเสนอนี้ โดยมีเพียง 40 ประเทศที่ลงมติไม่รับรอง และ 31 ประเทศงดออกเสียง การเปลี่ยนแปลงในเชิงบวกในแง่การออกเสียงมาจากประเทศ กินี มาลาวี นามิเบีย หมู่เกาะโซโลมอน ศรีลังกา และสวาซีแลนด์ ซึ่งล้วนแต่ออกเสียงรับรองมตินี้ สัญญาณในเชิงบวกยังมาจากภูมิภาคที่เปลี่ยนจุดยืนจากการคัดค้านมาเป็นการงดออกเสียง ที่น่าเสียดายคืออิเควทอเรียลกินี ไนเจอร์ ฟิลิปปินส์ และเซเชลส์ ได้เปลี่ยนจากการออกเสียงรับรองมา เป็นการงดออกเสียง ในขณะที่บุรุนดีและซูดานใต้ได้เปลี่ยนจากการออกเสียงรับรองมาเป็นการออกเสียงคัดค้าน ส่วนมัลดีฟส์ได้เปลี่ยนจุดยืนจากการงดออกเสียงมาเป็นการคัดค้าน

---

⁹ ที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ <https://www.un.org/press/en/2559/ga11879.doc.htm>, การหยุดพักใช้โทษประหาร มติซึ่งรับรองในที่ประชุมสมัชชาใหญ่ เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2559, UN doc. A/RES/71/187 ข้อมูลเพิ่มเติม โปรดดูภาคผนวก IV ของรายงานนี้ เนื้อหาของมติดังกล่าว ดูได้จาก http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/71/187

ภาพรวมของภูมิภาค

เอเชีย-แปซิฟิก

แนวโน้มของภูมิภาค

- จีนก็ยังคงเป็นผู้นำโลกในด้านการประหารชีวิตบุคคล อย่างไรก็ตาม ตัวเลขการประหารชีวิต ของประเทศยังคงถูกเก็บเป็นความลับทางราชการ
- เท่าที่มีข้อมูล จำนวนการประหารชีวิตในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกลดลง ส่วนใหญ่เป็นเพราะการประหารชีวิตในปากีสถานลดลงอย่างมาก ในขณะที่ข้อมูลที่ถูกบันทึกของการบังคับใช้โทษประหารชีวิตได้สูงขึ้นในภูมิภาคนี้
- ข้อมูลบางส่วนที่มีการเผยแพร่จากทางการจีน, มาเลเซีย และเวียดนาม เผยให้เห็นภาพที่น่าตกใจของการใช้โทษประหารในประเทศเหล่านี้
- ฟิลิปปินส์และมัลดีฟส์ดำเนินการที่จะนำโทษประหารกลับมาบังคับใช้ใหม่

ประเทศ	การประหารชีวิตที่บันทึกได้ในปี 2559	การตัดสินโทษประหารชีวิตที่บันทึกได้ในปี 2559	จำนวนผู้ที่ถูกตัดสินโทษประหารชีวิตจนถึงสิ้นปี 2559
อัฟกานิสถาน	6	4+	600+
บังคลาเทศ	10	245+	1,645+
บรูไนดารุสซาลาม	0	0	+
จีน	+	+	+
อินเดีย	0	136	400+
อินโดนีเซีย	4	60+	215+
ญี่ปุ่น	3	3	141
ลาว	0	3+	+

มาเลเซีย	9 (ณ วันที่ 30 กันยายน)	36+	1,042 (ณ วันที่ 30 เมษายน)
มัลดีฟส์	0	2	18
มองโกเลีย	0	0	0
พม่า	0	3+	+
เกาหลีเหนือ	+	+	+
ปากีสถาน	87+	360+	6,000+
ปาปัวนิวกินี	0	1	14
สิงคโปร์	4	7+	38+
เกาหลีใต้	0	0	61 คนเป็นนักโทษ ประหารชั้นเด็ดขาด
ศรีลังกา	0	79+	1,004 (ณ เดือนเมษายน)
ไต้หวัน	1	2	42
ไทย	0	216	427
เวียดนาม	+	63+	681+

มีข้อมูลว่ามีการประหารชีวิตอย่างน้อย 130 กรณี เกิดขึ้นใน 11 ประเทศในภูมิภาคนี้ จำนวนการประหารชีวิตเหล่านี้ไม่ครอบคลุมการประหารชีวิตอีกหลายพันกรณี ซึ่งแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเชื่อว่าเกิดขึ้นในประเทศจีน ทำให้จีนเป็นผู้นำโลกในการประหารชีวิตบุคคลอีกครั้งหนึ่ง

แม้ว่าจำนวนการประหารชีวิตเท่าที่บันทึกได้ในปี 2559 ลดลงอย่างมาก เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2558 ซึ่งมีรายงานการประหารชีวิต 367 กรณี แต่การลดลงส่วนใหญ่เป็นผลมาจากประเทศปากีสถานซึ่งประหารชีวิตบุคคลน้อยลงถึง 239 กรณีในปี 2559 และจำนวนการประหารชีวิตเท่าที่บันทึกได้ในอินโดนีเซียก็ลดลงเช่นกัน โดยลดลงจาก 14 กรณีในปี 2558 เป็น 4 กรณีในปี 2559 ที่น่าตกใจคือมีการประหารชีวิตเพิ่มขึ้นในบังคลาเทศ ซึ่งเพิ่มขึ้นจาก 4 เป็น 10 กรณี เพิ่มขึ้นกว่าสองเท่าเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2558 ส่วนอินเดียไม่มีการประหารชีวิตบุคคลเลยในปี 2559 แม้จะมีการประหารชีวิตในปี 2558 ก็ตาม

ตลอดทั้งภูมิภาค มีการตัดสินใจโทษประหารชีวิตอย่างน้อย 1,224 กรณีใน 18 ประเทศ ในปี 2559 ซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างมากจากอย่างน้อย 661 กรณี ในปี 2558 การเพิ่มขึ้นเช่นนี้ ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากบังคลาเทศ, อินเดีย, อินโดนีเซีย, ปากีสถาน และโดยเฉพาะในไทย ซึ่งทางการไทยให้ข้อมูลตัวเลขทั้งหมดกับแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลว่า มีการตัดสินใจโทษประหารชีวิต 216 กรณีในปี 2559 นับเป็นการให้ข้อมูลเป็นครั้งแรกในรอบหลายปี ขณะที่ไม่มีข้อมูลว่ามีการตัดสินใจโทษประหารชีวิตเกิดขึ้นในบรูไนดารุสซาลามและมองโกเลียในปี 2559 แม้จะมีการตัดสินใจโทษเช่นนี้บ้างในปี 2558

การขาดความโปร่งใสเกี่ยวกับการใช้โทษประหารยังคงเป็นข้อกังวลสำหรับทั่วทั้งภูมิภาคต่อไป ตัวเลขการใช้โทษประหารในจีนและเวียดนามยังคงเป็นความลับทางราชการ และการเข้าถึงข้อมูลเหล่านี้ได้อย่างจำกัดในลาว, มาเลเซีย, เกาหลีเหนือ และสิงคโปร์ ขณะเดียวกัน เราได้รับข้อมูลใหม่เกี่ยวกับจำนวนการประหารชีวิตที่เกิดขึ้นในมาเลเซียและโดยเฉพาะในเวียดนาม ซึ่งเผยให้เห็นความรุนแรงและสภาพที่แท้จริงของการใช้โทษประหารที่นั่น

ยังคงมีการใช้โทษประหารซ้ำแล้วซ้ำอีกตลอดทั้งภูมิภาค ซึ่งขัดกับหลักกฎหมายและมาตรฐานระหว่างประเทศ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลได้รับข้อมูลที่น่าเชื่อถือซึ่งชี้ให้เห็นว่า ในบังคลาเทศ, อินโดนีเซีย, มัลดีฟส์, ปากีสถาน และปาปัวนิวกินี มีนักโทษประหารที่อายุต่ำกว่า 18 ปีในขณะที่กระทำความผิดและถูกลงโทษ

ยังคงมีการใช้โทษประหารอย่างกว้างขวางกับความผิดที่ไม่เข้ากับหลักเกณฑ์ที่เป็น “อาชญากรรมร้ายแรงที่สุด” ซึ่งตามกฎหมายระหว่างประเทศมีการห้ามใช้โทษประหาร การละเมิดสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรมยังคงเป็นข้อกังวลที่เกิดขึ้นต่อไปในหลายกรณี ตลอดทั้งภูมิภาค

มัลดีฟส์ได้ก้าวถอยหลังด้วยการรื้อฟื้นนำการประหารชีวิตมาใช้ใหม่หลังจากยุติไปกว่าหกทศวรรษ ในขณะที่ฟิลิปปินส์ก็ได้พยายามนำโทษประหารกลับมาใช้ใหม่เช่นกัน ในหลายกรณีที่มีการกลับคำพิพากษาเพื่อล้างมลทินและการยกฟ้องคดี ส่งผลให้เกิดการอภิปรายถกเถียงอย่างต่อเนื่องถึงความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการประหารชีวิตผู้บริสุทธิ์ในจีน, ไต้หวัน และเวียดนาม

พัฒนาการของประเทศต่าง ๆ ที่สำคัญ

วันที่ 8 พฤษภาคม มีการประหารชีวิตชายหกคนในความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายใน **อัฟกานิสถาน** และมีการบังคับใช้โทษประหารชีวิตอย่างน้อยสี่กรณี รวมทั้งที่เกี่ยวกับความผิดฐานฆาตกรรมและการลักพาตัวสองกรณี จนถึงสิ้นปีมีผู้ที่ถูกตัดสินประหารชีวิตอย่างน้อย 600 คน

มีการประหารชีวิต 10 กรณีใน**บังคลาเทศ**ตลอดทั้งปี แปรคนที่ถูกประหารมีความผิดฐานฆ่าคนตาย และสองคนคือ Motiur Rahman Nizami และ Mir Quasem Ali ถูกศาลตัดสินว่ามีความผิดและลงโทษประหารชีวิตโดยศาลอาญาระหว่างประเทศ (International Crimes Tribunal) (บังคลาเทศ) ซึ่งตั้งขึ้นมาเพื่อสอบสวนการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นอย่างกว้างขวางระหว่างสงครามเรียกร้องเอกราชในบังคลาเทศเมื่อปี 2514 การดำเนินงานของศาลดังกล่าวละเมิดมาตรฐานการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรมระหว่างประเทศ

ตลอดทั้งปีมีการบังคับใช้โทษประหารชีวิตอย่างน้อย 245 กรณีในบังคลาเทศ โดยเกิดจากคำพิพากษาของศาลพิเศษ 13 กรณี สี่คนได้รับคำตัดสินใหม่เพื่อล้างมลทินระหว่างเป็นนักโทษประหาร และจนถึงสิ้นปี มีจำนวนผู้ต้องโทษประหารอย่างน้อย 1,645 คน รวมทั้งบุคคลบางส่วนซึ่งมีอายุต่ำกว่า 18 ปีในขณะที่กระทำความผิด

ในวันที่ 29 กุมภาพันธ์ รัฐสภาได้รับรองพระราชบัญญัติการรักษาความปลอดภัยชายฝั่งบังคลาเทศ ซึ่งอนุญาตให้มีการใช้โทษประหารกับบุคคลที่มีความผิดฐานยุยง เข้าร่วมหรือไม่ยอมขัดขึ้นเมื่อเกิดการต่อต้านอำนาจรัฐ¹⁰

ตัวเลขการใช้โทษประหารใน**จีน**ยังคงเป็นข้อมูลลับทางราชการ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลยังคงติดตามข้อมูลการประหารชีวิตและการบังคับใช้โทษประหารที่เกิดขึ้นต่อไปตลอดทั้งปี ทางหน่วยงานเชื่อว่า น่าจะมีการประหารชีวิตเกิดขึ้นนับเป็นพัน ๆ กรณี และจีนยังคงเป็นผู้นำโลกด้านการประหารชีวิตบุคคล โดยได้ประหารชีวิตบุคคลมากกว่าทุกประเทศในโลกรวมกัน

---

¹⁰ bnews24.com “Parliament passes coast guard bill with death sentence for mutiny” “รัฐสภาผ่านพระราชบัญญัติรักษาความปลอดภัยชายฝั่งโดยกำหนดโทษประหารสำหรับการต่อต้านอำนาจรัฐ”, 29 กุมภาพันธ์ 2559, จาก <http://bdnews24.com/bangladesh/2016/02/29/parliament-passes-coast-guard-bill-with-death-sentence-for-mutiny>

มีความเป็นไปได้ว่าจำนวนการประหารชีวิตที่เกิดขึ้นในจีนในช่วงหลายปีที่ผ่านมาลดลง ภายหลังศาลประชาชนสูงสุดพิจารณาบททวนคดีที่ใช้โทษประหาร และเป็นผลมาจากการปฏิรูปอย่างต่อเนื่องในส่วนอื่น ๆ ช่วงปลายปี 2559 Chen Guangzhong ศาสตราจารย์กิตติคุณแห่งมหาวิทยาลัยรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์แห่งประเทศจีน (China University of Political Science and Law) กล่าวว่า “เท่าที่ผมเข้าใจ ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ตัวเลขรวมของการบังคับใช้โทษประหารชีวิต (โดยให้มีการประหารทันที) จากประมาณ 10,000 กรณี ได้ลดลงเหลือเป็นตัวเลขสี่หน่วย”¹¹ เรายังไม่สามารถตรวจสอบและระบุจำนวนที่ลดลงเหล่านี้ได้ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลจึงยังคงเน้นย้ำให้ทางการจีนแสดงความโปร่งใสและเปิดโอกาสให้สาธารณชนทราบข้อมูลเหล่านี้¹²

จีนกำหนดความผิด 46 ประเภทที่มีโทษถึงขั้นประหารชีวิต และยังคงมีการใช้โทษประหารกับฐานความผิดหลายประเภท รวมทั้งความผิดที่ไม่ได้มีลักษณะรุนแรงและไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่เป็น “อาชญากรรมร้ายแรงสุด” ตามกฎหมายระหว่างประเทศอย่าง เช่น ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

ทางการจีนยังคงใช้โทษประหารเป็นเครื่องมือเพื่อส่งสัญญาณทางการเมือง รัฐบาลได้ใช้โซเชียลมีเดียเพื่อเน้นถึงกรณีที่มีการใช้โทษประหารกับบุคคลที่สังหารเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล¹³ ในขณะเดียวกัน ทางการจีนใช้ระบบเซ็นเซอร์อย่างเข้มงวดเพื่อปราบปรามการรณรงค์ทางโซเชียลมีเดียที่ร้องขอไม่ให้ประหารชีวิต Jia Jinglong ชายซึ่งต้องโทษประหาร และสุดท้ายได้ถูกประหารชีวิตไปเมื่อเดือนพฤศจิกายน ฐานเป็นผู้ฆ่าเจ้าหน้าที่หมู่บ้าน คดีของเขาเป็นที่สนใจทั้งในระดับประเทศและนานาชาติเกี่ยวกับนโยบายที่ทางการนำมาใช้ กล่าวคือ “สังหารน้อยลง สังหารอย่างระมัดระวัง” มีผู้วิพากษ์วิจารณ์ถึงการกระทำของทางการต่อ นาย

---

¹¹ Shan Yuxiao, Wang Yiyin, Li Rongde. Caixin, “Problems Remain in China’s Death-Penalty System Even After Reforms”, “ปัญหาเนื่องจากระบบโทษประหารในจีนยังคงเกิดขึ้นต่อไปแม้จะมีการปฏิรูปแล้วก็ตาม” 3 มกราคม 2560

¹² โปซกู แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล, “China’s deadly secrets” “ความลับเกี่ยวกับความตายในจีน” (ASA 17/5849/2017), เมษายน 2560

¹³ Sina (สิ่งพิมพ์ของคณะกรรมการกลางสันนิบาตเยาวชนคอมมิวนิสต์ - The Communist Youth League’s Central Committee’s Publication: จะไม่มีการอดกลั้นต่อการใช้ความรุนแรงต่อเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล - There will be zero tolerance for violence against hospital staff), 7 ตุลาคม 2559, จาก : <http://news.sina.com.cn/c/nd/2559-10-07/doc-ifxwrhpm2495664.shtml>

Jinglong ว่า ศาลควรพิจารณาถึงพฤติการณ์ เช่น การทรมานทำลายบ้านเขา และการที่เขาพยายามมอบตัว เพื่อเป็นเหตุในการลดหย่อนโทษ ซึ่งอาจจะละเว้นชีวิตเขาไว้ได้¹⁴

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเชื่อว่า จีนได้ลดการใช้โทษประหารอย่างมากกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ สื่อมวลชนของทางการจีนได้ตีพิมพ์บทความหลายชิ้นระบุว่า ตั้งแต่ ปี 2556 ในบรรดาข้าราชการระดับสูง 50 คนหรือกว่านั้น ที่ถูกดำเนินคดีในระหว่างการรณรงค์ปราบปรามการทุจริต ไม่มีใครที่ถูกตัดสินประหารชีวิตเลย ยกเว้น Zhao Liping เจ้าหน้าที่ซึ่งศาลเห็นว่ามีความผิดฐานฆ่าคนตายโดยเจตนา รวมทั้งการติดสินบน¹⁵ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลไม่พบว่ามีข้อมูลเกี่ยวกับการประหารชีวิตหรือการบังคับใช้โทษประหารชีวิตสำหรับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจในปีที่ผ่านมา ยกเว้นในกรณีของ Zhao Liping ทั้งยังมีข้อมูลการล้างมลทินในปียังกล่าว ทำให้เกิดข้อสงสัยใหม่เกี่ยวกับการใช้โทษประหารในประเทศและความเสี่ยงที่จะประหารชีวิตผู้บริสุทธิ์ เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2559 ศาลประชาชนสูงสุดได้กลับคำพิพากษาในคดีของนาย Nie Shubin ที่ถูกประหารชีวิตไปแล้วเมื่อปี 2538 ส่วนชายอีกสี่คนซึ่งได้รับโทษประหาร โดยสามารถขอลดโทษได้หลังจากผ่านไปสองปี ก็ได้รับการยกฟ้องจากศาลและได้รับการปล่อยตัวในปี 2559

การประชุมนานาชาติว่าด้วยการปลูกถ่ายอวัยวะที่ฮ่องกงและที่กรุงปักกิ่ง เกิดข้อกังวลว่าจะมีการนำอวัยวะของนักโทษที่ถูกประหารมาใช้ ในคำประกาศเมื่อปี 2556 ของอดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุขระบุว่า การใช้อวัยวะของบุคคลต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจเท่านั้น ในช่วงกลางปี 2557 New York Times รายงานว่าเว็บไซต์ของมูลนิธิสนับสนุนการปลูกถ่ายอวัยวะของจีนบ่งชี้ว่า นักโทษยังคงสามารถบริจาคอวัยวะได้¹⁶ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล กระตุ้นให้ทางการยุติการปฏิบัติเช่นนี้โดยทันที เพราะถือว่าไม่สอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศ ซึ่งกำหนดให้ต้องมีการขอความยินยอมอย่างสมัครใจ และที่เกิดจากความเข้าใจจากผู้บริจาค

---

¹⁴ Asia Times, William Nee, "How censorship aids China's execution machine", "การเซ็นเซอร์ในจีนทำหน้าที่เป็นเครื่องมือสนับสนุนการประหารชีวิตอย่างไร" 15 ธันวาคม 2559, จาก : www.atimes.com/censorship-aids-chinas-execution-machine/

¹⁵ Hua Xuan (Southern Weekend), "New Year's Special Publication: How much room is there to reduce the use of the death penalty?", "สิ่งพิมพ์ช่วงปีใหม่: มีโอกาสอีกมากเพียงใดในการลดการใช้โทษประหาร", 3 มกราคม 2560, จาก <http://www.infzm.com/content/121884>

¹⁶ New York Times, Debate Flares on China's Use of Prisoners' Organs as Experts Meet in Hong Kong เกิดการอภิปรายถกเถียงเกี่ยวกับการใช้อวัยวะของนักโทษในจีนระหว่างการประชุมผู้เชี่ยวชาญในฮ่องกง 17 สิงหาคม 2559, จาก https://www.nytimes.com/2016/08/18/world/asia/debate-flares-on-chinas-use-of-prisoners-organs-as-experts-meet-in-hong-kong.html?_r=0

จากข้อมูล National Law University กรุงเดลี ศาล**อินเดีย**บังคับใช้โทษประหารครั้งใหม่ 136 กรณี ส่วนใหญ่เป็นคดีฆ่าคนตาย¹⁷ โดยในหกคดีเป็นคำตัดสินของศาลพิเศษ จนถึงสิ้นปี คาดว่ามีผู้ต้องโทษประหารอยู่กว่า 400 คน ในเดือนพฤษภาคม National Law University กรุงเดลีได้เผยแพร่รายงานที่มีการวิจัยในวงกว้าง ซึ่งชี้ว่านักโทษในแดนประหารส่วนใหญ่มาจากกลุ่มสังคมที่อ่อนแอในทางเศรษฐกิจและเสียเปรียบในทางสังคม¹⁸ นักโทษประหารห้าคนมีกำหนดต้องถูกประหารในปีที่แล้ว แต่ก็ยังมีชีวิตต่อไปเนื่องจากคำสั่งที่ให้ระงับการประหารชีวิตของศาล ในหลายคดีมีคำสั่งศาลระงับการประหารชีวิตก่อนที่จะมีการประหารชีวิตเพียงไม่กี่วัน อย่างเช่น Sachin K. Singhraya ไม่ต้องถูกประหารเพราะศาลระงับคำสั่งไว้ในเดือนมีนาคม Javed Khan ในเดือนมิถุนายน B.A. Umesh, Vikram Singh และ Jasvir Singh (หรืออีกชื่อหนึ่งว่า Jassa) ในเดือนตุลาคม ศาลสูงสุดยังเห็นชอบที่จะพิจารณาข้อร้องเรียนจาก Sonu Sardar ประธานาธิบดี Pranab Mukherjee ได้ยกคำขอลดหย่อนโทษของ Mofil Khan, Mobarak Khan, Shabnam, Jasvir Singh และ Vikram Singh และยอมตามข้อเรียกร้องให้มีการลดหย่อนโทษของ Jeetendra Gehlot

ในวันที่ 29 กรกฎาคม **อินโดนีเซีย**ประหารชีวิตชายสามคนจากไนจีเรีย และหนึ่งคนจากอินโดนีเซีย ทั้งหมดต้องคดียาเสพติด ชายสองคนได้ยื่นคำขอลดหย่อนโทษระหว่างที่ต้องโทษประหาร ทางศาลได้คัดเลือกบุคคล 10 คนเพื่อประหารชีวิตในวันที่ 29 กรกฎาคม แต่ในวินาทีสุดท้ายก็ได้มีจดหมายร้องขอให้ชะลอการประหารชีวิต เพื่อให้มีการสอบสวนเพิ่มเติม และประกันว่า “จะไม่มีข้อผิดพลาดทั้งในทางศาลและแนวทางอื่น ๆ”¹⁹ อย่างไรก็ดี ภายในสิ้นปีแล้ว ไม่มีหน่วยงานที่เป็นอิสระและเป็นกลางใด ๆ ได้รับมอบอำนาจให้ทบทวนการบังคับใช้โทษประหารชีวิตที่มีอยู่ในปัจจุบัน

¹⁷ National Law University, โทษประหารในอินเดีย สถิติประจำปี 2559, มีนาคม 2560, จาก <http://www.deathpenaltyอินเดีย.com/wp-content/uploads/2559/12/Annual-Statistics-Report-2559.pdf>

¹⁸ National Law University, รายงานโทษประหารในอินเดีย, พฤษภาคม 2559, จาก www.deathpenaltyindia.com/wp-content/uploads/2016/05/Death-Penalty-India-Report-Volume-1.pdf และ <http://www.deathpenaltyindia.com/wp-content/uploads/2016/05/Death-Penalty-India-Report-Volume-2.pdf>

¹⁹ Wio News, “Relief for Indian national as Indonesia suspends execution of 10 convicts”, “พลเมืองชาวอินโดนีเซียได้รับการลดหย่อนโทษ โดยทางการอินโดนีเซียได้สั่งชะลอการประหารชีวิตนักโทษ 10 คน”, 29 กรกฎาคม 2559, จาก www.wionews.com/world/relief-for-indiannational-as-indonesia-suspends-execution-of-10-convicts-3532

มีการบังคับใช้โทษประหารชีวิตอย่างน้อย 60 กรณีในปี 2559 โดย 46 คดีเป็นคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และอีก 14 คดีเป็นความผิดฐานฆ่าคนตาย มีผู้ต้องโทษประหารอย่างน้อย 215 คน และมีการเสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาของอินโดนีเซีย รวมทั้งข้อเสนอให้ยกเลิกการใช้โทษประหาร และการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติต่อต้านการก่อการร้าย (เลขที่ 15/2003) ซึ่งจะมีการขยายขอบเขตการใช้โทษประหาร ทั้งหมดยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของรัฐสภา ประธานาธิบดีโจโก วิโดโด ประกาศเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน ว่า อินโดนีเซียต้องการเดินทางไปสู่การยกเลิกโทษประหาร ²⁰

มีผู้ถูกประหารชีวิตสามคนในญี่ปุ่นในปี 2559 เป็นชายหนึ่งคนและหญิงหนึ่งคนในเดือนมีนาคม และชายอีกหนึ่งคนในเดือนพฤศจิกายน มีการบังคับใช้โทษประหารชีวิตครั้งใหม่สามครั้ง และยังคงมีผู้ต้องโทษประหารอยู่ 141 คนจนถึงสิ้นปีที่แล้ว โดยในจำนวนนี้เป็นนักโทษประหารชั้นเด็ดขาด 129 คน

ในวันที่ 7 กันยายน ศาลสูงกรุงโตเกียว ซึ่งเป็นเมืองหลวง ได้พิพากษาขึ้นการตัดสิน และการกำหนดโทษต่อจำเลยคนสุดท้ายที่ถูกดำเนินคดีข้อหาโจมตีด้วยก๊าซซารินเมื่อปี 2538 ที่กรุงโตเกียว เป็นเหตุให้สมาชิกลัทธิโอชินริเกียว 13 คนเสี่ยงอย่างยิ่งที่จะถูกประหารชีวิตในเร็ววัน พวกเขาถูกตัดสินว่ามีความผิดและถูกลงโทษประหารในการไต่สวนคดีแยกกัน ระหว่างปี 2549-2554 เนื่องจากบทบาทในการวางแผนและปฏิบัติการโจมตีด้วยก๊าซพิษ นับเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 7 ตุลาคมที่เนติบัณฑิตยสภาแห่งญี่ปุ่น (Japan Federation of Bar Associations) ได้ออกแถลงการณ์ต่อต้านโทษประหาร และเรียกร้องให้ทางการยกเลิกการใช้โทษประหารภายในปี 2563 ²¹

มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการใช้โทษประหารในมาเลเซียที่มียอดเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในปี 2559 โดยทางการได้ตอบข้อซักถามในรัฐสภา รัฐบาลแจ้งต่อรัฐสภาว่า นับแต่ปี 2553 มีการประหารชีวิตบุคคล 12 คน และมีการตัดสินโทษประหารชีวิต 829 กรณี และในจำนวนนี้มีอยู่ 95 คนที่ได้รับการอภัยโทษหรือได้รับการลดหย่อนโทษจากโทษประหาร รัฐบาลยังระบุว่า จนถึงวันที่ 30 เมษายน 2559 มีผู้ต้องโทษประหาร จำนวน 1,042 คน โดยเป็นชาวมาเลเซีย

---

²⁰ SBS, Indonesia moving towards abolishing death penalty: Widodo อินโดนีเซียมุ่งสู่การยกเลิกโทษประหาร วิโดโดประกาศ, 5 พฤศจิกายน 2559, จาก www.sbs.com.au/news/article/2016/11/05/indonesia-moving-towards-abolishing-death-penalty-widodo

²¹ Japan Federation of Bar Associations, "Declaration Calling for Reform of the Penal System Including Abolition of the Death Penalty", เนติบัณฑิตยสภา "ประกาศเรียกร้องให้ปฏิรูประบบราชทัณฑ์ รวมทั้งการยกเลิกโทษประหาร", 7 ตุลาคม 2559, จาก www.nichibenren.or.jp/en/document/statements/year/2559/161007.html

629 คน และเป็นบุคคลสัญชาติอื่น 413 คน ทั้งหมดถูกลงโทษในฐานความผิดเกี่ยวกับการฆ่าคนตาย การค้ายาเสพติด การค้าอาวุธปืน และการลักพาตัว โดยในจำนวนนี้ มีนักโทษ 649 คนที่ได้ยื่นคำขออุทธรณ์ และอีก 393 คนอยู่ระหว่างการขออภัยโทษ²²

ภายหลังการรณรงค์ของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล เป็นเหตุให้มีการลดหย่อนโทษประหารของนักโทษสองคนในมาเลเซียในปี 2559

ในเดือนสิงหาคม สมเด็จพระราชาธิบดีสุลต่านตวนกู อับดุล ฮาลิม มุฮัมหมัด ซาห์ ได้ลดโทษประหารของนักโทษชาวไนจีเรียที่ชื่อ Osariakhi Ernest Obayangbon ซึ่งมีกำหนดที่จะถูกประหารในช่วงเช้ามีดของวันที่ 14 มีนาคม 2557 เขาต้องโทษประหารเชิงบังคับฐานฆ่าคนตายเมื่อปี 2543 และต่อมาได้มีการตรวจพบว่าเขามีอาการจิตเภทก่อนจะมีการอุทธรณ์คดีเมื่อปี 2550 และนับจากนั้นมาก็ได้รับการรักษาพยาบาล

Shahrul Izani Bin Suparman ซึ่งเป็นผู้กระทำความผิดเป็นครั้งแรก ก็ได้รับการลดหย่อนโทษประหารในเดือนธันวาคม ศาลพบว่าเขามีความผิดฐานครอบครองกัญชาจำนวน 622 กรัม และถูกจับกุมเมื่อปี 2546 ศาลมีคำพิพากษาในเดือนธันวาคม 2547 อีกหกปีต่อมาเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2552 ศาลสูง Shah Alam พิพากษาลงโทษ Shahrul Izani Bin Suparman ให้ได้รับโทษประหารเชิงบังคับ ต่อมาศาลอุทธรณ์ได้พิจารณาและยกคำร้องอุทธรณ์ของเขาเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2554 และในวันที่ 26 มิถุนายน 2555 ศาล Federal Court ได้พิจารณาภายในหนึ่งวัน และมีคำสั่งยกคำร้องของเขาเช่นเดียวกัน ในปี 2557 Shahrul Izani Bin Suparman ได้ยื่นขออภัยโทษต่อคณะกรรมการอภัยโทษแห่งรัฐเซลังอร์ และคำร้องดังกล่าวยังอยู่ระหว่างรอการพิจารณาในปี 2559

ในเดือนตุลาคม รัฐบาลได้ให้ข้อมูลต่อรัฐสภาเป็นครั้งแรก โดยให้ตัวเลขการประหารชีวิตที่มีการจำแนกเป็นรายปี โดยระบุว่า มีการประหารชีวิตหกกรณีในปี 2557 หนึ่งกรณีในปี 2558 และเก้ากรณีในปี 2559 นับจนถึงสิ้นเดือนกันยายน จำนวนการประหารชีวิตที่เกิดขึ้นในปี 2559 ดูเหมือนจะเพิ่มขึ้นอย่างมากเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา และมีการใช้โทษประหารเชิงบังคับครั้งใหม่น้อย 36 กรณี โดยเป็นคดียาเสพติด 17 กรณี ในจำนวนนี้เป็นการลงโทษประหารชีวิตชาวต่างชาติเจ็ดคน

มีการประกาศร่างพระราชบัญญัติเพื่อปฏิรูปกฎหมายเกี่ยวกับโทษประหารในมาเลเซียเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2558 แต่จนถึงสิ้นปี 2559 ยังไม่มีการเสนอเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาแต่อย่างใด

²² คำตอบอย่างเป็นทางการลายลักษณ์อักษรต่อนาย Gobind Singh Deo aa.เมืองกุซงก์, 30 มีนาคม 2559; Ramkarpal Singh, 17 พฤษภาคม 2559; และ Kashturi Patto, 20 พฤษภาคม 2559

หลังจากไม่มีการประหารชีวิตมากกว่า 60 ปี **มัลดีฟส์** เริ่มดำเนินการนำโทษประหารกลับมาใช้ใหม่ ทางทางได้เปลี่ยนกลับไปใช้วิธีประหารด้วยการแขวนคอ เพื่อแก้ปัญหาการจัดหาสารเคมีที่จำเป็นสำหรับการฉีดยา เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลได้ระบุว่า การประหารชีวิตควรเกิดขึ้นภายในเวลา 30 วัน หลังจากมีคำพิพากษาว่ามีความผิดโดยศาลสูงสุด ชายสามคนที่ถูกลงโทษในสามคดีที่แตกต่างกัน และต่อมาศาลสูงสุดมีคำพิพากษาให้ประหารชีวิตฐานฆ่าคนตายในระหว่างเดือนมิถุนายนและกรกฎาคม เสียอย่างยั้งที่จะถูกประหารในเร็ววัน ทั้งนี้กระบวนการขอภัยโทษตามข้อกำหนดใหม่ ซึ่งญาติของผู้เสียหายจะต้องมีส่วนร่วมในการไกล่เกลี่ยด้วย จนถึงสิ้นปีที่แล้วยังไม่ถูกบังคับใช้

มีการบังคับใช้โทษประหารชีวิตใหม่สองกรณีฐานฆ่าคนตาย และจนถึงสิ้นปีมีจำนวนผู้ต้องโทษประหาร 18 คน ทั้งนี้มีห้าคนที่ต้องโทษประหารเนื่องจากความผิดที่กระทำขณะที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี

ประมวลกฎหมายอาญาที่แก้ไขใหม่และกำลังมีผลบังคับใช้ของ**มองโกเลีย** ซึ่งยกเลิกโทษประหารสำหรับความผิดอาญาทั้งหมด ได้ถูกชะลอการบังคับใช้ออกไปจนถึงเดือนกรกฎาคม 2560 แต่ในปี 2559 ไม่มีการพิพากษาประหารชีวิตบุคคลใด

ในเดือนมกราคม ทางทาง**เมียนมา** ได้ลดหย่อนโทษประหาร 77 ราย เป็นโทษจำคุกตลอดชีวิต²³ ในปีดังกล่าวศาลได้ตัดสินโทษประหารชีวิตอย่างน้อยสามกรณี ในเดือนตุลาคม รัฐสภาได้ยกเลิกพระราชบัญญัติในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2493 ซึ่งกำหนดให้ใช้โทษประหาร แต่ในกฎหมายอื่นยังคงมีบทบัญญัติให้ใช้โทษประหารได้อยู่

ในปี 2559 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ไม่สามารถเข้าถึงหรือตรวจสอบข้อมูลได้อย่างเพียงพอใน**เกาหลีเหนือ** (สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี) เพื่อประเมินอย่างเที่ยงตรงถึงการใช้โทษประหารในประเทศ รายงานที่ได้รับในปีดังกล่าวชี้ว่า ยังคงมีการประหารชีวิตบุคคลอย่างต่อเนื่อง

รวมทั้งการประหารในที่สาธารณะ ทั้งนี้เป็นไปตามฐานความผิดหรือการกระทำที่กว้างขวาง ซึ่งในบางกรณีอาจไม่ถือว่าเป็นอาชญากรรมด้วยซ้ำ หรืออาจไม่มีการกำหนดเป็นฐานความผิดในกฎหมายภายในประเทศ มีรายงานข่าวตลอดทั้งปีที่ชี้ว่า ยังคงมีการใช้โทษประหาร

---

²³ *พม่า Times*, “52 political prisoners released in amnesty” “นักโทษการเมือง 52 คนได้รับการอภัยโทษและปล่อยตัว”, 22 มกราคม 2559, จาก www.mmtimes.com/index.php/national-news/18625-52-political-prisoners-released-in-surprise-amnesty.html

กับข้าราชการระดับสูง รวมทั้งผู้ซึ่งสนับสนุนบุคคลอื่นที่หลบหนีออกจากประเทศ²⁴ และมีรายงานที่ระบุว่าหน่วยงานระดับสูงสุดมีคำสั่งเมื่อเดือนธันวาคมให้ยุติการประหารชีวิตในที่สาธารณะและให้มีการไต่สวนคดีอย่างเปิดเผย²⁵

อัตราการประหารชีวิตใน**ปากีสถาน**ลดลงอย่างมากจากปี 2558 ซึ่งมีการประหารชีวิต 326 กรณี โดยในปี 2559 จำนวนได้ลดลงเหลือเพียง 87 กรณี อย่างไรก็ตาม ปากีสถานยังคงเป็นประเทศอันดับต้น ๆ ในการประหารชีวิตบุคคล มีบุคคลอย่างน้อยสี่คนที่ถูกประหารชีวิตโดยการตัดสินจากศาลทหาร ซึ่งศาลทหารก่อตั้งขึ้นเมื่อเดือนมกราคม 2558 เพื่อไต่สวนคดีต่อพลเรือนที่ต้องสงสัยว่าก่อการร้ายเป็นระยะเวลาสองปี²⁶ ในปีดังกล่าวศาลทหารได้พิพากษาลงโทษประหารชีวิตบุคคลอย่างน้อย 133 คน กระบวนการพิจารณาในศาลทหารไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรมระหว่างประเทศ

ตัวเลขจากคณะกรรมการองค์การพัฒนาเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนของปากีสถานระบุว่า ศาลพลเรือนได้บังคับใช้โทษประหารเพิ่มเติมอีก 277 กรณีในปีดังกล่าว รวมทั้งคำพิพากษา 193 กรณีโดยศาลพลเรือน และอีก 31 กรณีโดยศาลต่อต้านการก่อการร้าย ซึ่งเป็นศาลพิเศษที่ก่อตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติต่อต้านการก่อการร้าย พ.ศ.2540 ซึ่งทางการได้ใช้เพื่อไต่สวนคดีต่อจำเลยที่ถูกกล่าวหาว่าละเมิดประมวลกฎหมายอาญา โดยในปี 2559 มีผู้ต้องโทษประหารอย่างน้อย 360 คน และมีนักโทษในแดนประหารอยู่อย่างน้อย 6,000 คน

ยังคงมีการใช้โทษประหารซึ่งขัดกับหลักกฎหมายและมาตรฐานระหว่างประเทศ รวมทั้งการนำมาใช้กับผู้ที่มีอาการบกพร่องทางจิต สำหรับการกระทำความผิดที่ไม่เข้าหลักเกณฑ์ว่าเป็น “อาชญากรรมร้ายแรงสุด” ซึ่งจำกัดไม่ให้ใช้โทษประหาร เช่นกรณี “การหมิ่นศาสนา” และยังเป็นการละเมิดสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรมของจำเลย

---

²⁴ Inquisitr, “North Korea publicly executes six officials blamed for allowing 13 workers to defect to South Korea” “เกาหลีเหนือประหารชีวิตเจ้าหน้าที่หกคนในที่สาธารณะ ฐานที่ปล่อยให้คนงาน 13 คนหนีไปอยู่เกาหลีใต้”, 29 กรกฎาคม 2559, จาก www.inquisitr.com/3361159/north-korea-publicly-executes-six-officials-blamed-for-allowing-13-workers-to-defect-to-south-korea/

²⁵ Daily NK, “North Korea orders ban on public trials and executions” “เกาหลีเหนือมีคำสั่งห้ามการไต่สวนคดีและการประหารชีวิตต่อหน้าสาธารณะ”, 16 ธันวาคม 2559, จาก www.dailynk.com/english/read.php?num=14251&catald=nk01500

²⁶ เป็นศาลที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ฉบับที่ 21 พ.ศ.2558 และพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบปากีสถาน พ.ศ.2494

มีการบังคับใช้โทษประหารใหม่ครั้งหนึ่งในคดีฆ่าคนตายใน**ปาปัวนิวกินี** ซึ่งเป็นประเทศเดียวในย่านแปซิฟิกที่ยังคงใช้โทษประหารต่อไป โดยยังมีนักโทษประหารเหลืออยู่ 14 คน รวมทั้งสองคนที่หลบหนีไปเมื่อปี 2558 และ 2559 ชายคนหนึ่งซึ่งกระทำความผิดเมื่ออายุ 12 หรือ 13 ขวบ ยังคงเป็นนักโทษประหารอยู่จนถึงสิ้นปีดังกล่าว

ใน**ฟิลิปปินส์** ภายใต้รัฐบาลใหม่ของประธานาธิบดีโรดริโก ดูเตร์เต สมาชิกของพรรครัฐบาลได้เสนอร่างกฎหมายเจ็ดฉบับเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้ให้นำโทษประหารกลับมาใช้กับฐานความผิดมากมายอีกครั้ง ในวันที่ 29 พฤศจิกายน คณะอนุกรรมการการปฏิรูประบบยุติธรรมได้ออกเสียงอย่างไม่คาดหมายต่อกฎหมายเหล่านี้ ยืนยันความหวาดกลัวว่าทางการพยายามเร่งรัดที่จะนำโทษประหารกลับมาใช้ใหม่ ต่อมา มีการรวมร่างกฎหมายเหล่านี้และนำเข้าสู่ที่ประชุมทั่วไปของสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีกำหนดการพิจารณาในปี 2560

มีการประหารชีวิตสี่ครั้งใน**สิงคโปร์**ในปี 2559 สองครั้งสำหรับคดีฆ่าคนตาย และอีก สองครั้งสำหรับคดีค้ายาเสพติด พลเมืองชาวมาเลเซียสองคน และชาวไนจีเรียหนึ่งคนเป็นผู้ถูกประหารชีวิต และมีการใช้โทษประหารเชิงบังคับอย่างน้อยเจ็ดครั้งสำหรับคดีค้ายาเสพติด ชายสองคนซึ่งถูกกำหนดโทษประหารเชิงบังคับได้รับการลดหย่อนโทษ และจนถึงสิ้นปี มีผู้ต้องโทษประหารอย่างน้อย 38 คน

ในขณะที่ศาลสูงสุดมีคำพิพากษายืนให้ประหารชีวิตหนึ่งในชายที่ถูกประหารในปี 2559 เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2559 ศาลได้มีคำวินิจฉัยว่า แม้องค์คณะจะมีความเห็นไม่ตรงกันทั้งหมด แต่ก็ไม่ใช่เหตุให้ต้องมีการทบทวนคำวินิจฉัย และสามารถใช้หลักเสียงข้างมากแบบปรกติหรือเกินกึ่งหนึ่งเพื่อตัดสินได้ รวมทั้งในคดีที่มีโทษประหารชีวิต ศาลยังออกแนวปฏิบัติจำกัดอำนาจศาลในการพิจารณาคดีอาญา ภายหลังกระบวนการอุทธรณ์ตามปรกติ ซึ่งจะทำให้จำเลยประสบปัญหามากขึ้นในการอุทธรณ์คำสั่งประหารชีวิต ศาลยังเสนอแนะต่อรัฐสภาให้พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายของประเทศที่สอดคล้องกับเนื้อหาของแนวปฏิบัติ²⁷

จำนวนบุคคลที่ถูกบังคับใช้โทษประหารชีวิตและเป็นผู้โทษเด็ดขาดในเกาหลีใต้ (สาธารณรัฐเกาหลี) เพิ่มขึ้นเป็น 61 คนในปี 2559 หลังจากศาลสูงสุดพิพากษายืนบทลงโทษต่อทหารเมื่อปี 2558 ในวันที่ 2 มีนาคม สภานิติบัญญัติแห่งชาติรับรองพระราชบัญญัติป้องกันการก่อการร้ายเพื่อคุ้มครองบุคคลและความปลอดภัยของสาธารณะ ซึ่งเป็น

²⁷ ศาลอุทธรณ์สิงคโปร์, Kho Jabing v Public Prosecutor [2559] SGCA 21, **พิพากษาเมื่อ 5 เมษายน 2559**

กฎหมายที่ถูกเสนอโดยรัฐบาล ทั้งนี้โดยกำหนดให้มีการใช้โทษประหารเป็นบทลงโทษขั้นสูงสุดสำหรับบุคคลที่มีความผิดฐานดำเนินการหรือเข้าร่วมกับ “กลุ่มก่อการร้าย” และได้รับการจำแนกว่าเป็น “ผู้นำขบวนการ”²⁸

มีการบังคับใช้โทษประหารชีวิตอย่างน้อย 79 กรณีในศรีลังกา ส่วนใหญ่เป็นคดีฆ่าคนตาย มีการบังคับใช้โทษประหารหนึ่งครั้งต่อพลเมืองต่างชาติในข้อหาพยายามจำหน่ายเฮโรอีน กรรมการว่าด้วยเรือนจำ (Commissioner of Prisons) ระบุว่า มีจำนวน 1,004 คน รวมทั้งผู้หญิง 28 คน เป็นผู้ต้องโทษประหารหากนับจนถึงสิ้นเดือนเมษายน²⁹ ประธานาธิบดี Maithripala Sirisena ได้ลดโทษให้กับนักโทษประหารอย่างน้อย 153 คนระหว่างเดือนเมษายนและพฤษภาคม เป็นไปตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการผู้ชำนาญการที่แต่งตั้งโดยรัฐมนตรียุติธรรม³⁰

ได้หวนประหารชีวิตชายคนหนึ่งเมื่อเดือนพฤษภาคม ไม่ถึงสามสัปดาห์หลังจากศาลสูงสุดพิพากษาขึ้นให้ประหารชีวิตเขา มีการบังคับใช้โทษประหารใหม่สองครั้ง และมีนักโทษเด็ดขาดที่ต้องโทษประหาร 42 คนนับจนถึงสิ้นปี 2559

ความเสี่ยงที่จะประหารผู้บริสุทธิ์ยังคงเป็นประเด็นที่สาธารณะให้ความสนใจใน ปี 2559 ในวันที่ 29 กุมภาพันธ์ สำนักงานอัยการสูงสุดได้หวน ประกาศให้มีการไต่สวนคดีใหม่ในคดีต่อนาย Cheng Hsing-tse ภายหลังพบหลักฐานทางนิติเวชขึ้นใหม่ ซึ่งทำให้เกิดข้อสงสัยต่อการตัดสินว่าเขามีความผิดฐานฆ่าคนตายเมื่อปี 2545³¹ ในเดือนเมษายน นาย Luo Ying-shay รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ยังประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการพิเศษเพื่อทบทวนคดี

---

²⁸ พระราชบัญญัติเลขที่ 14071, 3 มีนาคม 2559, จาก https://elaw.klri.re.kr/eng_service/lawView.do?lang=ENG&hseq=38450

²⁹ Global Press Journal, 40 Years Without an Execution, Sri Lanka Still Heatedly Debates the Death Penalty 40 ปีหลังปลดการประหารชีวิต ศรีลังกายังคงถกเถียงกันอย่างดุเดือดเกี่ยวกับโทษประหาร, 13 กรกฎาคม 2559, จาก https://globalpressjournal.com/asia/sri_lanka/40-years-without-execution-sri-lanka-still-heatedly-debates-death-penalty/

³⁰ The Island, “Nearly 190 death sentences commuted under present govt. moving to abolish death penalty”, “มีการเปลี่ยนโทษประหารเกือบ 190 กรณีภายใต้รัฐบาลปัจจุบัน ซึ่งมุ่งสู่การยกเลิกโทษประหาร”, 28 พฤษภาคม 2559, จาก www.island.lk/index.php?page_cat=article-details&page=article-details&code_title=145964

³¹ Taipei Times, “Prosecutors seek retrial of man in 2002 police killing”, “อัยการเสนอให้ไต่สวนคดีใหม่ กรณีชายที่ถูกกล่าวหาว่าสังหารตำรวจเมื่อปี 2545” 23 มีนาคม 2559, จาก www.taipeitimes.com/News/taiwan/archives/2016/03/23/2003642245

ของนักโทษประหารชั้นเด็ดขาด ซึ่งอาจมีการพิจารณาที่ไม่ถูกต้อง³² ในเดือนตุลาคม ศาลสูงสุดพิพากษายืนตามคำสั่งของศาลชั้นต้น เมื่อปี 2558 ให้ยกฟ้องคดีต่อนาย Hsu Tzi-chiang ในข้อหาลักพาตัว ริดไถ และฆ่าคนตายเมื่อปี 2538 และมีการยกฟ้องต่อเขาในการไต่สวนใหม่เป็นครั้งที่เก้า³³

จากตัวเลขที่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลได้รับจากทางการไทยระบุว่า ในปี 2559 มีการบังคับใช้โทษประหารชีวิตใหม่ 216 กรณี ดังนั้นถึงสิ้นปี 2559 มีผู้ต้องโทษประหารทั้งหมด 427 คน ในจำนวนนั้นมีพลเมืองต่างชาติ 24 คน มีการลดหย่อนโทษประหารในหลายกรณี โดยเป็นผลจากการพระราชทานอภัยโทษหลายครั้งในช่วงปีดังกล่าว จากตัวเลขของกระทรวงยุติธรรมในเดือนกันยายนระบุว่า ในช่วงเวลาดังกล่าว มีผู้ต้องโทษประหาร 213 คนในคดียาเสพติด

การยกเลิกโทษประหารยังคงเป็นส่วนหนึ่งของแผนแม่บทด้านสิทธิมนุษยชน ฉบับที่สาม ซึ่งจะมีการดำเนินการไปจนถึงปี 2561 ในเดือนพฤศจิกายน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) มีมติรับรองร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 6) พ.ศ.2559 ซึ่งยกเลิกโทษประหารเชิงบังคับสำหรับความผิดฐานจำหน่ายยาเสพติด ในวันที่ 20 ธันวาคม คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญประกาศมติที่จะบังคับใช้โทษประหารในร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ กำหนดให้เป็นความผิดร้ายแรงที่มีโทษประหาร ในระหว่างการทบทวนสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของไทยตามวาระในเดือนพฤษภาคม ประเทศไทยได้ยอมรับข้อเสนอแนะที่จะทบทวนการใช้โทษประหารกับความผิดในคดียาเสพติด การลดหย่อนโทษประหาร ทั้งนี้โดยมีเป้าหมายเพื่อยกเลิกโทษประหาร และดำเนินการเพื่อยกเลิกโทษประหาร³⁴

ประเทศเวียดนามยังคงเก็บข้อมูลเกี่ยวกับโทษประหารเป็นความลับทางราชการ จากข้อมูลที่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลได้รับเมื่อต้นปี 2560 เผยให้เห็นการใช้โทษชนิดนี้ในประเทศ ทำให้พบว่าการประหารชีวิตบุคคลสูงกว่าที่เข้าใจ

---

³² Taipei Times, คณะกรรมการพิจารณาคดีที่มีโทษประหารชีวิต, 3 เมษายน 2559, จาก www.taipeitimes.com/News/taiwan/archives/2016/04/03/2003643078

³³ Taiwan Focus, Supreme Court acquits man in controversial death penalty case ศาลสูงสุดยกฟ้องคดีชายที่ต้องโทษประหารอย่างอื้อฉาว, 13 ตุลาคม 2559, จาก <http://focustaiwan.tw/news/asoc/201610130019.aspx>

³⁴ คณะมนตรีสิทธิมนุษยชน, รายงานคณะกรรมการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนตามวาระ กรณียุติประเทศไทย ภาคผนวก, UN doc. A/HRC/33/16/Add.1, 7 กันยายน 2559

หนึ่งในประเทศอันดับต้น ๆ ของโลกด้านการประหารชีวิตบุคคล

จากรายงานกระทรวงความมั่นคงสาธารณะของเวียดนาม ซึ่งมีการตีพิมพ์เผยแพร่เป็นครั้งแรกโดยสื่อมวลชนระดับชาติ เมื่อ กุมภาพันธ์ 2560 ระหว่างวันที่ 8 สิงหาคม 2556 - 30 มิถุนายน 2559 มีการประหารชีวิตนักโทษ 429 คน เฉลี่ยปีละ 147 คน³⁵

แม้ว่าข้อมูลใหม่ที่ได้รับไม่ครอบคลุมตัวเลขที่จำแนกเป็นรายปี และทำให้ยากที่จะจำแนกตัวเลขที่แท้จริงของจำนวนการบังคับใช้โทษประหารชีวิตในเวียดนามเฉพาะในปี 2559 แต่หากพิจารณาตัวเลขที่มีการจำแนกเป็นรายปีของประเทศอื่นในช่วงเวลาเดียวกัน ก็จะสะท้อนให้เห็นภาพที่น่าตกใจ และอาจทำให้เวียดนามกลายเป็นผู้นำของโลกในด้านการประหารชีวิตในช่วงเวลาดังกล่าว โดยมีอัตราการประหารชีวิตสูงกว่ามากเมื่อเทียบกับอิรักและสหรัฐฯ และมีสัดส่วนใกล้เคียงกับซาอุดีอาระเบียและปากีสถาน

จากข้อมูลที่เคยมีไม่ชัดเจนว่าเวียดนามมีอัตราการประหารชีวิตบุคคลที่สูง ทางกรมเวียดนามจำเป็นต้องเปิดเผยข้อมูลที่มีการจำแนกปีทั้งหมดเกี่ยวกับการใช้โทษประหารในประเทศ และให้กำหนดข้อตกลงชั่วคราวเพื่อยุติการประหารชีวิตโดยทันที ทั้งนี้โดยมีเป้าหมายเพื่อยกเลิกโทษประหาร

จากข้อมูลที่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลได้รับในปี 2559 บ่งชี้ว่า ศาลได้พิพากษาโทษประหารชีวิตใหม่ 63 กรณี แม้ว่าตัวเลขที่แท้จริงน่าจะสูงกว่านี้มาก ในจำนวนโทษประหารเหล่านี้ มีอย่างน้อย 54 คดีที่เป็นคดีอาชญากรรม และสี่คดีที่เกี่ยวข้องกับพลเมืองต่างชาติ จากตัวเลขอย่างเป็นทางการ จนถึงวันที่ 1 กรกฎาคม 2559 มีผู้ต้องโทษประหาร 681 คน ชายสองคนได้รับการล้างมลทินจากโทษประหารในปี 2559 ในวันที่ 9 สิงหาคม ศาลมีคำสั่งว่านาย Tran Van Them วัย 80 ปี เป็นผู้บริสุทธิ์ในคดีฆ่าคนตาย หลังจากเป็นนักโทษประหารมา 43 ปี³⁶ ในวันที่ 20 ธันวาคม ศาลมีคำสั่งว่า Han Duc Long อายุ 57 ปี เป็นผู้บริสุทธิ์จากคดี

---

³⁵ รายงานกระทรวงความมั่นคงสาธารณะที่ 05/BC-BCA-C81, 4 มกราคม 2560. [Isouq Dtinews, "Vietnam to build five more lethal injection venues", "เวียดนามเตรียมสร้างสถานที่ฉีดยาเพื่อประหารชีวิตใหม่อีกห้าแห่ง" 9 กุมภาพันธ์ 2560, จาก \[www.dtinews.vn/en/news/017/49419/vietnam-to-build-five-more-lethal-injection-venues.html\]\(http://www.dtinews.vn/en/news/017/49419/vietnam-to-build-five-more-lethal-injection-venues.html\)](http://www.dtinews.vn/en/news/017/49419/vietnam-to-build-five-more-lethal-injection-venues.html)

³⁶ Than Nien News, "Man cleared of wrongful murder charge after over 43 years", "ศาลพิพากษาล้างมลทินชายซึ่งถูกตั้งข้อหาฆ่าคนตายภายหลังผ่านไป 43 ปี" 17 สิงหาคม 2559, จาก www.thanhniennews.com/society/man-cleared-of-wrongful-murder-charge-after-over-43-years-65111.html

ภาคผนวก I: การตัดสินใจประหารชีวิตและการประหารชีวิตในปี 2559

รายงานฉบับนี้ครอบคลุมการใช้โทษประหารผ่านกระบวนการยุติธรรมเท่านั้น และไม่ได้ครอบคลุมถึงการสังหารนอกกระบวนการยุติธรรม แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลรายงานเฉพาะตัวเลขที่สามารถยืนยันได้อย่างมีเหตุผล แม้ว่าตัวเลขที่แท้จริงในบางประเทศอาจสูงกว่านี้มาก มีบางรัฐที่จงใจปิดขั้นตอนปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้โทษประหาร ส่วนรัฐอื่น ๆ ไม่ได้เก็บข้อมูลหรือไม่ยอมเผยแพร่ตัวเลขคำตัดสินลงโทษประหารชีวิตและการประหารชีวิต

เครื่องหมาย “+” ที่ตามหลังชื่อประเทศ อย่างเช่น อัฟกานิสถาน (4+) หมายถึงแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลยืนยันว่ามีการประหารชีวิตหรือการตัดสินให้ประหารชีวิตเกิดขึ้น 4 กรณีในอัฟกานิสถาน แต่เชื่อว่าจำนวนที่แท้จริงจะสูงกว่า 4 กรณี ส่วนเครื่องหมาย “+” ที่อยู่หลังประเทศและไม่มีตัวเลขอยู่ด้านหน้า อย่างเช่น อิหร่าน (+) หมายถึงแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลยืนยันว่ามีการประหารชีวิตหรือการตัดสินให้ประหารชีวิตเกิดขึ้นจริง (มากกว่าหนึ่งครั้ง) ในประเทศนั้น เพียงแต่ไม่มีข้อมูลมากพอที่จะยืนยันตัวเลขขั้นต่ำที่น่าเชื่อถือได้ สำหรับการคำนวณตัวเลขรวมในระดับโลกและภูมิภาค เครื่องหมาย “+” ให้นับว่าเป็น 2 รวมทั้งประเทศจีน

รายงานการประหารชีวิตในปี 2559

จีน 1,000s ³⁸	โซมาเลีย 14 (พันด์แลนด์ 1 โซมาลีแลนด์ 6)
อิหร่าน 567+	รัฐบาลสหพันธรัฐโซมาเลีย 7)
ซาอุดีอาระเบีย 154 +	บังคลาเทศ 10
อิรัก 88+	มาเลเซีย 9
ปากีสถาน 87+	อัฟกานิสถาน 6
อียิปต์ 44+	เบลารุส +4
สหรัฐฯ 20	สิงคโปร์ 4

³⁷ Vietnamese media outlet Dan News, <http://dannews.info/2559/12/21/ong-han-duc-long-neu-khong-nhan-toi-chac-chan-toi-da-nam-duoi-mo/>

³⁸ “s” หมายถึงจำนวนหลายพัน

อินโดนีเซีย 4

ญี่ปุ่น 3

ไนจีเรีย 3

ปาเลสไตน์ (รัฐ)3 พื้นที่ปกครองกลุ่มฮามาส,

กาซา

ซูดาน 2

บอตสวานา 1

ไต้หวัน 1

เกาหลีเหนือ +

เวียดนาม +

ซูดานใต้ +

บันทึกข้อมูลการตัดสินใจให้ประหารชีวิตในปี 2559

จีน 1,000s ³⁹	แอลจีเรีย 50	เซียร์ราลีโอน 5
ไนจีเรีย 527	คูเวต 49	อัฟกานิสถาน 4+
ปากีสถาน 360+	ตูนิเซีย 44	เบลารุส 4
	ซาอุดีอาระเบีย 40+	กาตาร์ 4
อียิปต์ 237+	มาเลเซีย 36+	บาร์เบโดส 3
ไทย 216	สหรัฐฯ 32	ลาว 3+
160	มาลี 30	พม่า 3+
อิรัก 145+	สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ 26	ญี่ปุ่น 3
อินเดีย 136	เคนยา 24+	เอธิโอเปีย 2
เลบานอน 126	ปาเลสไตน์ (รัฐ) 21 พื้นที่ ปกครองกลุ่มฮามาส, กาซา	มัลดีฟส์ 2
	ซูดาน 21+	ไต้หวัน 2
	แทนซาเนีย 19	ตรินิแดดและโตเบโก 2
แซมเบีย 101	กานา 17	ลิเบีย 1+
สาธารณรัฐประชาธิปไตย คองโก 93+	จอร์แดน 13	กายอานา 1
ศรีลังกา 79+	ไนเจอร์ 11	คาสซัสสถาน 1
เวียดนาม 63+	ซิมบับเว 8	มาลาวี 1
อินโดนีเซีย 60+	สิงคโปร์ 7+	ปาปัวนิวกินี 1
โซมาเลีย 60 (พണ്ട്แลนด์ 45 โซมาลีแลนด์ 8 รัฐบาล สหพันธรัฐโซมาเลีย 7)	โมร็อกโก/ซาฮาราตะวันตก 6	อิหร่าน +
	ไลบีเรีย 5+	เกาหลีเหนือ +
		ซูดานใต้ +

³⁹ โปรดดูเชิงอรรถที่ 63

ภาคผนวก II: ประเทศที่ยกเลิกโทษประหารและประเทศที่ยังมีบทลงโทษประหารชีวิต เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2559

มากกว่าสองในสามของประเทศต่าง ๆ ในโลกได้ยกเลิกโทษประหารในทางกฎหมายและในทางปฏิบัติ ตัวเลขจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2559 ปรากฏดังนี้

- ยกเลิกโทษประหารสำหรับความผิดทางอาญาทุกประเภท: 104
- ยกเลิกโทษประหารสำหรับความผิดทางอาญาทั่วไปเท่านั้น: 7
- ยกเลิกโทษประหารในทางปฏิบัติ: 30
- รวมประเทศที่ยกเลิกโทษประหารในทางกฎหมายและในทางปฏิบัติ: 141
- ประเทศที่ยังคงบทลงโทษประหาร: 57

ต่อไปนี้เป็นรายชื่อประเทศที่แบ่งออกเป็นสี่กลุ่ม ได้แก่ ยกเลิกโทษประหารสำหรับความผิดทางอาญาทุกประเภท ยกเลิกโทษประหารสำหรับความผิดทางอาญาทั่วไปเท่านั้น ยกเลิกโทษประหารในทางปฏิบัติ และ ยังคงบทลงโทษประหาร

1. ประเทศที่ยกเลิกโทษประหารสำหรับความผิดทางอาญาทุกประเภท

ประเทศซึ่งไม่มีกฎหมายให้ลงโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดทางอาญาใด ๆ

แอลเบเนีย, อังดอร์รา, แองโกลา, อาร์เจนตินา, อาร์เมเนีย, ออสเตรเลีย, ออสเตรีย, อาเซอร์ไบจาน, เบลเยียม, เบนิน, ภูฏาน, โบลิเวีย, บอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา, บัลแกเรีย, บุรุนดี, กัมพูชา, เคปเวิร์ด, แคนาดา, โคลอมเบีย, หมู่เกาะคุก, คองโก (สาธารณรัฐ), คอสตาริกา, โกตดิวัวร์, โครเอเชีย, ไซปรัส, สาธารณรัฐเช็ก, เดนมาร์ก, จิบูตี, สาธารณรัฐโดมินิกัน, เอกวาดอร์, เอสโตเนีย, ฟินแลนด์, ฟิจิ, ฝรั่งเศส, กาบอง, จอร์เจีย, เยอรมนี, กรีซ, กินีบิสเซา, เฮติ, นครรัฐวาติกัน, ฮอนดูรัส, ฮังการี, ไอซ์แลนด์, ไอร์แลนด์, อิตาลี, คีรีบาตี, คีร์กีซสถาน, ลัตเวีย, ลิกเตนสไตน์, ลิทัวเนีย, ลักเซมเบิร์ก, มาซิโดเนีย, มาดากัสการ์, มอลตา, หมู่เกาะมาร์แชลล์, มอริเชียส, เม็กซิโก, ไมโครนีเชีย, มอลโดวา, โมนาโก, มอนเตเนโกร, โมซัมบิก, นามิเบีย, นาอูรู, เนปาล, เนเธอร์แลนด์, นิวซีแลนด์, นิการากัว, นีอูเอ, นอร์เวย์, ปาเลา, ปานามา, ปารากวัย, ฟิลิปปินส์, โปแลนด์, โปรตุเกส, โรมาเนีย, รวันดา, ซามัว, ซานมารีโน, เซาตูเมและปรินซิปี, เซเนกัล, เซอร์เบีย (รวมทั้งโคโซโว), เซเชลส์, สโลวาเกีย, สโลวีเนีย, หมู่เกาะโซโลมอน, แอฟริกาใต้, สเปน, ซูรินาเม, สวีเดน, สวิตเซอร์แลนด์, ติมอร์-เลสเต, โตโก, ตุรกี, เดิร์กเมนีสถาน, ตูวาลู, สหราชอาณาจักร, ยูเครน, อุรุกวัย, อุซเบกิสถาน, วานูอาตู, เวเนซุเอลา

2. ประเทศที่ยกเลิกโทษประหารสำหรับความผิดทางอาญาทั่วไปเท่านั้น

ประเทศเหล่านี้เป็นประเทศซึ่งโทษประหารชีวิตมีไว้สำหรับอาชญากรรมบางประเภทเท่านั้น เช่น อาชญากรรมภายใต้ธรรมนูญทหาร หรืออาชญากรรมซึ่งเกิดขึ้นจากพฤติการณ์พิเศษ

บราซิล, ชิลี, เอลซัลวาดอร์, กินี, อิสราเอล, คาซัคสถาน, เปรู

3. ประเทศที่ยกเลิกโทษประหารในทางปฏิบัติ

ประเทศเหล่านี้มีโทษประหารชีวิตจากอาชญากรรมทั่วไป เช่น ฆาตกรรม แต่อาจถือได้ว่า ได้ยกเลิกโทษประหารชีวิตในทางปฏิบัติ เนื่องจากได้รับการประกันชีวิตในช่วงสิบปีที่ผ่านมา และยังเชื่อได้ว่า มีนโยบาย หรือระเบียบปฏิบัติที่จะไม่ลงโทษประหารชีวิต

แอลจีเรีย, บรูไนดารุสซาลาม, บูร์กินาฟาโซ, แคเมอรูน, สาธารณรัฐแอฟริกากลาง, เอริเทรีย, กานา, เกรนาดา, เคนยา, ลาว, ไลบีเรีย, มาลาวี, มัลดีฟส์, มาลี, มอริเตเนีย, มองโกเลีย, โมร็อกโก/ซาฮาราตะวันตก, พม่า, ไนเจอร์, ปาปัวนิวกินี, สหพันธรัฐรัสเซีย, เซียร์ราลีโอน, เกาหลีใต้ (สาธารณรัฐเกาหลี), ศรีลังกา, สวาซิแลนด์, ทาจิกิสถาน, แทนซาเนีย, ตองกา, ตูนิเซีย, แซมเบีย

4. ประเทศที่ยังมีบทลงโทษประหาร

ประเทศเหล่านี้ยังคงบทโทษประหารชีวิตสำหรับอาชญากรรมทั่วไป

อัฟกานิสถาน, แอนติกาและบาร์บูดา, บาฮามาส, บาร์เรน, บังคลาเทศ, บาร์เบโดส, เบลารุส, เบลีซ, บอตสวานา, ชาด, จีน, คอโมโรส, สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก, คิวบา, โดมินิกา, อียิปต์, อิเควทอเรียลกินี, เอลิโอบี, แกมเบีย, กัวเตมาลา, กายอานา, อินเดีย, อินโดนีเซีย, อิหร่าน, อิรัก, จาเมกา, ญี่ปุ่น, จอร์แดน, คูเวต, เลบานอน, เลโซโท, ลิเบีย, มาเลเซีย, ไนจีเรีย, เกาหลีเหนือ (สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี), โอมาน, ปากีสถาน, ปาเลสไตน์ (รัฐ), กาตาร์, เซนต์คิตส์และเนวิส, เซนต์ลูเชีย, เซนต์วินเซนต์และเกรนาดีนส์, ซาอุดีอาระเบีย, สิงคโปร์, โซมาเลีย, ซูดานใต้, ซูดาน, ซีเรีย, ใต้หวัน, ไทย, ตรินิแดดและโตเบโก, ยูกันดา, สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์, สหรัฐอเมริกา, เวียดนาม, เยเมน, ซิมบับเว

ภาคผนวก III: การให้สัตยาบันรับรองสนธิสัญญาระหว่างประเทศ จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2559

ประชาคมระหว่างประเทศได้รับรองสนธิสัญญาระหว่างประเทศสี่ฉบับที่กำหนดให้ยกเลิกโทษประหาร สนธิสัญญาหนึ่งฉบับครอบคลุมระดับโลก ส่วนอีกสามฉบับครอบคลุมระดับภูมิภาค

ด้านล่างเป็นคำอธิบายโดยย่อถึงสนธิสัญญาทั้งสี่ฉบับและรายชื่อรัฐภาคีและประเทศที่ลงนามแต่ยังไม่ให้สัตยาบัน จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2559 (รัฐสามารถเข้าเป็นภาคีสนธิสัญญาระหว่างประเทศด้วยการให้ภาคยานุวัติหรือการให้สัตยาบัน การลงนามเป็นการแสดงความจำนงที่จะเข้าเป็นภาคีในโอกาสต่อมาโดยการให้สัตยาบัน รัฐต่าง ๆ มีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมายระหว่างประเทศ โดยต้องเคารพข้อบัญญัติในสนธิสัญญาที่ได้เข้าเป็นภาคี และต้องไม่กระทำการอันขัดต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมายประสงค์ของสนธิสัญญาที่ได้ลงนามไว้)

พิธีสารเลือกรับฉบับที่ 2 ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองที่มีเป้าหมายยกเลิกโทษประหาร

พิธีสารเลือกรับฉบับที่ 2 ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองที่มีเป้าหมายยกเลิกโทษประหาร ได้รับการรับรองจากสมัชชาใหญ่ องค์การสหประชาชาติในปี 2532 มีผลบังคับใช้ระดับโลก เป็นกฎบัตรที่กำหนดให้มีการยกเลิกโทษประหารอย่างสิ้นเชิง แต่อนุญาตให้รัฐภาคีสามารถใช้โทษประหารได้ในภาวะสงคราม ถ้ารัฐภาคีมีการประกาศข้อสงวนไว้ในช่วงที่ให้สัตยาบันหรือให้ภาคยานุวัติต่อพิธีสาร รัฐใด ๆ ที่เป็นภาคีของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองสามารถเข้าเป็นภาคีของพิธีสารได้

รัฐภาคี ได้แก่ แอลเบเนีย, อันดอร์รา, อาร์เจนตินา, ออสเตรเลีย, ออสเตรีย, อาเซอร์ไบจาน, เบลเยียม, เบนิน, โบลิเวีย, บอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา, บราซิล, บัลแกเรีย, เคนยา, คาเมรูน, คอสตาริกา, โครเอเชีย, ไซปรัส, สาธารณรัฐเช็ก, เดนมาร์ก, จิบูตี, สาธารณรัฐโดมินิกัน, เอกวาดอร์, เอลซัลวาดอร์, เอสโตเนีย, ฟินแลนด์, ฝรั่งเศส, กาบอง, จอร์เจีย, เยอรมนี, กรีซ, กินีบิสเซา, ฮอนดูรัส, ฮังการี, ไอซ์แลนด์, ไอร์แลนด์, อิตาลี, คีร์กีซสถาน, ลัตเวีย, ลิเบีย, ลิกเตนสไตน์, ลิทัวเนีย, ลักเซมเบิร์ก, มาซิโดเนีย, มอลตา, เม็กซิโก, มอลโดวา, ไมนาโก, มองโกเลีย, มอนเตเนโกร, โมซัมบิก, นามิเบีย, เนปาล, เนเธอร์แลนด์, นิวซีแลนด์, นิการากัว, นอร์เวย์, ปานามา, ปารากวัย, ฟิลิปปินส์, โปแลนด์, โปรตุเกส, โรมาเนีย, รวันดา, ซานมารีโน, เซอร์เบีย (รวมทั้งโคโซโว), เซเชลส์, สโลวาเกีย, สโลวีเนีย, แอฟริกาใต้, สเปน, สวีเดน, สวิตเซอร์แลนด์, ติมอร์-เลสเต, โตโก, ตุรกี, เดิร์กเมนีสถาน, สหราชอาณาจักร, ยูเครน, อุรุกวัย, อุซเบกิสถาน, เวเนซุเอลา (รวม 83 ประเทศ)

ประเทศที่ลงนามแต่ยังไม่ให้สัตยาบัน ได้แก่ แองโกลา, มาดากัสการ์, เซาตูเมและปรินซิปี (รวม 3 ประเทศ)

พิธีสารอนุสัญญาอเมริกาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและการยกเลิกโทษประหาร (Protocol to the American Convention on Human Rights on the abolition of Death Penalty)

พิธีสารอนุสัญญาอเมริกาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและการยกเลิกโทษประหารได้รับการรับรองจากสมัชชาใหญ่องค์การรัฐอเมริกัน (Organization of American States) ในปี 2533 และกำหนดให้มีการยกเลิกโทษประหาร แต่ออนุญาติให้รัฐภาคีสามารถใช้โทษประหารได้ในภาวะสงคราม หรือกรณีที่มีการประกาศข้อสงวนไว้ในช่วงที่ให้สัตยาบันหรือให้ภาคยานุวัติต่อพิธีสาร รัฐใด ๆ ที่เป็นภาคีของอนุสัญญาอเมริกาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและการยกเลิกโทษประหารสามารถเข้าเป็นภาคีของพิธีสารได้

รัฐภาคี ได้แก่ อาร์เจนตินา, บราซิล, ชิลี, คอสตาริกา, สาธารณรัฐโดมินิกัน, เอกวาดอร์, ฮอนดูรัส, เม็กซิโก, นิการากัว, ปานามา, ปารากวัย, อุรุกวัย, เวเนซุเอลา (รวม 13 ประเทศ)

พิธีสารฉบับที่ 6 ของอนุสัญญาสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรปว่าด้วยการยกเลิกโทษประหาร (Protocol No.6 to the European Convention on Human Rights. Concerning the abolition of the death penalty)

พิธีสารฉบับที่ 6 ของอนุสัญญาเพื่อการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานแห่งยุโรป (European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms) เกี่ยวข้องกับการยกเลิกโทษประหาร ได้รับการรับรองจากสภายุโรป (Council of Europe) ในปี 2526 กำหนดให้มีการยกเลิกโทษประหารในช่วงปลอดสงคราม รัฐภาคียังสามารถใช้โทษประหารต่อไปได้สำหรับความผิดทางอาญา “ในช่วงสงครามหรือใกล้จะมีสงคราม” รัฐใด ๆ ที่เป็นภาคีของอนุสัญญาสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรปสามารถเข้าเป็นภาคีของพิธีสารได้

รัฐภาคี ได้แก่ แอลเบเนีย, อันดอร์รา, อาร์เมเนีย, ออสเตรีย, อาเซอร์ไบจาน, เบลเยียม, บอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา, บัลแกเรีย, โครเอเชีย, ไซปรัส, สาธารณรัฐเช็ก, เดนมาร์ก, เอสโตเนีย, ฟินแลนด์, ฝรั่งเศส, จอร์เจีย, เยอรมนี, กรีซ, ฮังการี, ไอซ์แลนด์, ไอร์แลนด์, อิตาลี, ลัตเวีย, ลิทัวเนีย, ลักเซมเบิร์ก, มาซิโดเนีย, มอลตา, มอลโดวา, โมนาโก, มอนเตเนโกร, เนเธอร์แลนด์, นอร์เวย์, โปแลนด์, โปรตุเกส, โรมาเนีย, ซานมารีโน, เซอร์เบีย, สโลวะเกีย, สโลวีเนีย, สเปน, สวีเดน, สวิตเซอร์แลนด์, ตุรกี, สหราชอาณาจักร, ยูเครน (รวม 46 ประเทศ)

ประเทศที่ลงนามแต่ยังไม่ให้สัตยาบัน ได้แก่ สหพันธรัฐรัสเซีย (รวม 1 ประเทศ)

พิธีสารฉบับที่ 13 ของอนุสัญญาสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรป (Protocol No. 13 to the European Convention on Human Rights) เกี่ยวข้องกับการยกเลิกโทษประหารในทุกพหุติการณ์

พิธีสารฉบับที่ 13 ของอนุสัญญาเพื่อการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานแห่งยุโรป (European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms) เกี่ยวข้องกับการยกเลิกโทษประหารในทุกพหุติการณั้ได้รับการรับรองจากคณะมนตรียุโรป (Council of Europe) ในปี 2545 กำหนดให้มีการยกเลิกโทษประหารในทุกพหุติการณั้ รวมทั้ง ในช่วงสงครามหรือใกล้จะมีสงคราม รัฐใด ๆ ที่ เป็นภาคีของอนุสัญญาสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรปสามารถเข้าเป็นภาคีของพิธีสารได้

รัฐภาคี ได้แก่ แอลเบเนีย, อันดอร์รา, ออสเตรีย, เบลเยียม, บอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา, บัลแกเรีย, โครเอเชีย, ไซปรัส, สาธารณรัฐเช็ก, เดนมาร์ก, เอสโตเนีย, ฟินแลนด์, ฝรั่งเศส, จอร์เจีย, เยอรมนี, กรีซ, ฮังการี, ไอซ์แลนด์, ไอร์แลนด์, อิตาลี, ลัตเวีย, ลิกเตนสไตน์, ลิทัวเนีย, ลักเซมเบิร์ก, มาซิโดเนีย, มอลตา, มอลโดวา, โมนาโก, มอนเตเนโกร, เนเธอร์แลนด์, นอร์เวย์, โปแลนด์, โปรตุเกส, โรมาเนีย, ซานมารีโน, เซอร์เบีย, สโลวะเกีย, สโลวีเนีย, สเปน, สวีเดน, สวิตเซอร์แลนด์, ตุรกี, สหราชอาณาจักร, ยูเครน (รวม 44 ประเทศ)

ประเทศที่ลงนามแต่ยังไม่ให้สัตยาบัน ได้แก่ อาร์เมเนีย (รวม 1 ประเทศ)

ภาคผนวก IV: ผลการลงมติที่ประชุมสมัชชาใหญ่ที่ 71/187 รับรองเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2559

ที่ประชุมสมัชชาใหญ่รับรองมติตามข้อตกลงชั่วคราวที่จะยุติการใช้โทษประหาร มตินี้ผ่านการรับรองของประเทศส่วนใหญ่ที่เป็นรัฐภาคีสหประชาชาติ

ผู้ร่วมสนับสนุนมติที่ประชุมสมัชชาใหญ่ที่ 71/187 ซึ่งรับรองเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2559 ประกอบด้วย

แอลเบเนีย, แอลจีเรีย, อันดอร์รา, แองโกลา, อาร์เจนตินา, อาร์เมเนีย, ออสเตรเลีย, ออสเตรีย, เบลเยียม, เบนิน, โบลิเวีย, บอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา, บราซิล, บัลแกเรีย, เคปเวิร์ด, แคนาดา, ชิลี, โคลอมเบีย, คองโก (สาธารณรัฐ), คอสตาริกา, โกตดิวัวร์, โครเอเชีย, ไซปรัส, สาธารณรัฐเช็ก, เดนมาร์ก, สาธารณรัฐโดมินิกัน, เอกวาดอร์, เอลซัลวาดอร์, เอลิเทรีย, เอสโตเนีย, ฟิจิ, ฟินแลนด์, ฝรั่งเศส, จอร์เจีย, เยอรมนี, กรีซ, กินี, กินีบีสซา, เฮติ, ฮอนดูรัส, ฮังการี, ไอซ์แลนด์, ไอร์แลนด์, อิสราเอล, อิตาลี, ลัตเวีย, เลโซโท, ลิกเตนสไตน์, ลิทัวเนีย, ลักเซมเบิร์ก, มาซิโดเนีย, มาดากัสการ์, มอลตา, หมู่เกาะมาร์แชลล์, เม็กซิโก, ไมโครนีเชีย, มอลโดวา, โมนาโก, มองโกเลีย, มอนเตเนโกร, โมซัมบิก, เนเธอร์แลนด์, นิวซีแลนด์, นอร์เวย์, ปาเลา, ปานามา, ปารากวัย, โปแลนด์, โปรตุเกส, โรมาเนีย, รวันดา, ซามัว, ซานมารีโน, เซอร์เบีย (รวมทั้งโคโซโว), เซียร์ราลีโอน, สโลวะเกีย, สโลวีเนีย, โซมาเลีย, แอฟริกาใต้, สเปน, สวีเดน, สวิตเซอร์แลนด์, ติมอร์-เลสเต, โตโก, สหราชอาณาจักร, ยูเครน, อุรุกวัย, วานูอาตู, เวเนซุเอลา (รวม 89 ประเทศ)

ออกเสียงสนับสนุน แอลเบเนีย, แอลจีเรีย, อังดอร์รา, แองโกลา, อาร์เจนตินา, อาร์เมเนีย, ออสเตรเลีย, ออสเตรีย, อาเซอร์ไบจาน, เบลเยียม, เบนิน, ภูฏาน, โบลิเวีย, บอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา, บราซิล, บัลแกเรีย, บุร์กินาฟาโซ, เคปเวิร์ด, กัมพูชา, แคนาดา, สาธารณรัฐแอฟริกากลาง, ชาด, ชิลี, โคลอมเบีย, คองโก (สาธารณรัฐ), คอสตาริกา, โกตดิวัวร์, โครเอเชีย, ไซปรัส, สาธารณรัฐเช็ก, เดนมาร์ก, สาธารณรัฐโดมินิกัน, เอกวาดอร์, เอลซัลวาดอร์, เอลิเทีย, เอสโตเนีย, ฟิจิ, ฟินแลนด์, ฝรั่งเศส, กาบอง, จอร์เจีย, เยอรมนี, กรีซ, กัวเตมาลา, กินี, กินีบิสเซา, เฮติ, ฮอนดูรัส, ฮังการี, ไอซ์แลนด์, ไอร์แลนด์, อิสราเอล, อิตาลี, คาซัคสถาน, คิริบาส, คีร์กีซสถาน, ลัตเวีย, ลิกเตนสไตน์, ลิทัวเนีย, ลักเซมเบิร์ก, มาซิโดเนีย, มาดากัสการ์, มาลาวี, มาลี, มอลตา, หมู่เกาะมาร์แชลล์, เม็กซิโก, ไมโครนีเชีย, มอลโดวา, โมนาโก, มองโกเลีย, มอนเตเนโกร, โมซัมบิก, นามิเบีย, นาอูรู, เนปาล, เนเธอร์แลนด์, นิวซีแลนด์, นicaragua, นอร์เวย์, ปาเลา, ปานามา, ปารากวัย, เปรู, โปแลนด์, โปรตุเกส, โรมาเนีย, สหพันธรัฐรัสเซีย, ซามัว, ซาณาการีโน, เซาตูเมและปรินซิปี, เซอร์เบีย (รวมทั้งโคโซโว), เซียร์ราลีโอน, สโลวะเกีย, สโลวีเนีย, หมู่เกาะโซโลมอน, ไชมาเลีย, แอฟริกาใต้, สเปน, ศรีลังกา, ซูรินาเม, สวาซีแลนด์, สวีเดน, สวิตเซอร์แลนด์, ทาจิกิสถาน, ติมอร์-เลสเต, โตโก, ตูนิเซีย, ตุรกี, เติร์กเมนิสถาน, ตูวาลู, สหราชอาณาจักร, ยูเครน, อุรุกวัย, อุซเบกิสถาน, วานูอาตู, เวเนซุเอลา (รวม 117 ประเทศ)

ออกเสียงคัดค้าน อัฟกานิสถาน, แอนติกาและบาร์บูดา, บาฮามาส, บังคลาเทศ, บาร์เบโดส, เบลีซ, บอตสวานา, บรูไนดารุสซาลาม, บุรุนดี, จีน, โดมินิกา, อียิปต์, เอธิโอเปีย, เกรเนดา, กายอานา, อินเดีย, อิหร่าน, อิรัก, จาเมกา, ญี่ปุ่น, คูเวต, ลิเบีย, มาเลเซีย, มัลดีฟส์, เกาหลีเหนือ (สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี), โอมาน, ปากีสถาน, ปาปัวนิวกินี, กาตาร์, เซนต์คิตส์และเนวิส, เซนต์ลูเชีย, เซนต์วินเซนต์และเกรนาดีนส์, ซาอุดีอาระเบีย, สิงคโปร์, ซูดานใต้, ซูดาน, ซีเรีย, ตรินิแดดและโตเบโก, สหรัฐฯ, เยเมน (รวม 40 ประเทศ)

งดออกเสียง บาร์เรน, เบลารุส, แคเมอรูน, คอโมโรส, คิวบา, จิบูตี, อิเควทอเรียลกินี, กานา, อินโดนีเซีย, ญี่ปุ่น, เคนยา, ลาว, เลบานอน, เลโซโท, ไลบีเรีย, มอริเตเนีย, โมร็อกโก/ซาฮาราตะวันตก, พม่า, ไนเจอร์, ไนจีเรีย, ฟิลิปปินส์, เซเชลส์, เกาหลีใต้ (สาธารณรัฐเกาหลี) แทนซาเนีย, ไทย, ตองกา, ยูกันดา, สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์, เวียดนาม, แซมเบีย, ซิมบับเว (รวม 31 ประเทศ)

ไม่เข้าร่วมประชุม – สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก, แกมเบีย, มอริเชียส, รวันดา, เซเนกัล (รวม 5 ประเทศ)